

Dienstbaar verbinden

Verkiezingsprogramma CDA Ermelo

Gemeenteraadsverkiezingen 2022-2026

Inhoudsopgave

<u>Inleiding</u>	3
Zorg voor elkaar	
<u>Zorg en bestaanszekerheid</u>	6
<u>Senioren en jongeren</u>	10
Sterke samenleving	
<u>Sterke wijken en buurtschappen</u>	14
<u>Wonen</u>	16
<u>Onderwijs</u>	19
<u>Sport</u>	22
<u>Cultuur</u>	23
<u>Mobiliteit en infrastructuur</u>	25
Eerlijke en duurzame economie	
<u>Duurzaamheid, energie en groen</u>	28
<u>Economie en werkgelegenheid</u>	31
Dienstbare en beschermende overheid	
<u>Veiligheid en openbare orde</u>	36
<u>Bestuur</u>	38
<u>Gemeentelijke financiën</u>	42

Ter informatie:

Met een klik op de titel van het hoofdstuk ga je direct naar de tekst van het hoofdstuk.

Het CDA Ermelo-logo bovenaan is een 'home-knop' naar de inhoudsopgave.

Inleiding

We hebben het voorrecht om in een mooi dorp te leven. Een fijn dorp om te wonen, waar werk gevonden wordt, waar we onze vrije tijd doorbrengen, waar we onze gasten verwelkomen. Een dorp waar de onderlinge verbondenheid sterk is, waar de ondernemingszin groot is en waar de natuur ons omarmt. Een dorp waar we graag met elkaar sporten, waar we onze blik verruimen met cultuur en waar we ons geloof vieren.

Uitdagingen

We zijn ook een dorp waarop veel uitdagingen afkomen. Grotendeels zijn dit landelijke veranderingen. Zaken als de omgevingswet, sociaal domein, de participatiewet, WMO, de jeugdwet, de energietransitie, ruimtelijke ordening en regionale samenwerking. Dit betekent een verzwarening van het takenpakket van de gemeente, met een toenemende complexiteit terwijl de financiële middelen niet evenredig meegroeien.

Er zijn te weinig woningen en er is nauwelijks ruimte aangewezen voor nieuwe of groeiende ondernemingen. Ook is de financiële situatie niet meer zo goed als in vorige raadsperiodes. Deze zaken zijn dringend geworden, in een tijd waarin de bestuurlijke stabiliteit in Ermelo onder druk staat. De beleving is dat het vertrouwen in een betrouwbare en dienstbare overheid ook in Ermelo onder druk staat.

Daar komt bij dat de jaren 2020-2021 door corona gekleurd werden. Waar velen het al moeilijk hebben, denk aan de horeca, winkeliers en zelfstandigen, zullen veel effecten pas ervaren worden in de komende jaren. De gemeente en de gemeenschap zullen met elkaar deze zaken het hoofd moeten bieden. Het maken van duidelijke keuzes is essentieel: Ermelo verdient beter.

Aanpak van het programma

Daarom is dit het moment om stil te staan bij de vraag waar we heen willen. Bij wat wij denken dat Ermelo nodig heeft in de komende jaren. Om dat in beeld te krijgen, hebben we twee zaken bijeen gebracht. Enerzijds hebben we geluisterd naar wat mensen in Ermelo belangrijk vinden, wat zij nodig achten om Ermelo die mooie plek te laten blijven die het nu is.

Anderzijds hebben wij de dialoog gezocht vanuit de kernwaarden van het CDA, ook om te ontdekken waar individuele belangen en algemene belangen elkaar ontmoeten.

Daartoe hebben we gesproken met inwoners van Ermelo, met leden van het CDA, met zorgmedewerkers, recreatieondernemers, winkeliers, vrijwilligers, wijkverenigingen, welzijnswerkers, onderwijzers, experts, agrariërs, cultuurwerkers, vertegenwoordigers van sportverenigingen, vertegenwoordigers uit omliggende gemeenten, et cetera.

En er is kennis genomen van een veelheid aan ambtelijke en wetenschappelijke rapporten. De beperkingen vanwege corona maakten het helaas onmogelijk om fysieke bijeenkomsten te houden waarin we op allerlei onderwerpen een dieptegesprek hadden willen hebben. Langs digitale weg is zoveel als mogelijk toch de verbinding gezocht en gevonden.

Kernwaarden

Het is duidelijk geworden dat heldere en ambitieuze keuzes nodig zijn. Om die keuzes te maken gaan we terug naar onze waarden. Want daar begint het voor ons allemaal mee, de grondbeginselen van de christendemocratische mens- en maatschappijvisie: solidariteit, gespreide verantwoordelijkheid, publieke gerechtigheid en rentmeesterschap. Deze grondbeginselen vinden hun basis in de Bijbel. In de lange christelijke traditie hebben de oude woorden en nieuwe gedachten elkaar steeds weer gevonden. Daarmee vormt het een bron van inspiratie in ons handelen voor mens, maatschappij en overheid.

De rijke historie van het CDA biedt ook veel inspiratie, omdat de klassieke CDA-uitgangspunten steeds nieuwe lading en levenskracht hebben gekregen en krijgen:

Solidariteit: mensen zijn elkaar gegeven, ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en zijn het gelukkigst als zij in gemeenschap met anderen leven en worden gezien en gewaardeerd.

Publieke gerechtigheid: de rechtsstaat is een onmisbare voorwaarde voor de bescherming van de menselijke waardigheid. De overheid heeft de taak om mens en schepping tot hun recht te laten komen, de vrede te bewaken en het recht te onderhouden.

Gespreide verantwoordelijkheid: mensen, organisaties, bedrijven en overheden dragen een eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de schepping en het algemeen welzijn, om zowel persoon als gemeenschap te laten floreren. De overheid is niet het centrum van de samenleving; ze moet juist ruimte laten voor variëteit en veelkleurigheid.

Rentmeesterschap: vanuit een besef van verbondenheid tussen generaties zijn mensen geroepen tot zorg voor natuur en cultuur en het creatief doorgeven wat van waarde is.

Met deze bagage en inspiratie gaan wij op weg naar 2030. Deze richtingwijzers kunnen we volgen, dit is het perspectief dat ons wenkt.

Hoofdpijnen

De ontmoeting tussen de uitdagingen in Ermelo en de kernwaarden brengt vier grondthema's naar voren. Deze vormen de hoofdpijnen in het programma, het vormt de essentie van veel concrete programmapunten.

De meest centrale hoofdpijn is **dienstbaarheid**. De overheid moet zich beseffen dat haar bestaansrecht wordt gelegitimeerd door dienstbaarheid aan de democratische samenleving. Dit moet concreet vorm krijgen in de werkelijkheid van alledag. Dus: ja-mits, in plaats van nee-tenzij. Dit houdt in dat veel meer ruimte aan inwoners en bedrijven geboden moet worden voor initiatieven: meer flexibiliteit tonen en minder beperkingen opleggen. Dit vraagt om een actief participatiebeleid: een andere houding van de gemeente naar inwoners en bedrijven, waarin gezamenlijk optrekken het kernwoord is. Zelfs nationale wetgeving zoals de Omgevingswet sorteert voor op een werkwijze waarin participatie van inwoners een basiselement is. Het is immers niet de overheid die samenleving vormgeeft, dat doet de samenleving zelf.

Een dienstbare overheid impliceert ook een **rechtvaardige overheid**. Deze moet daadkrachtig handelen. Dat betekent: keuzes maken, ook wanneer het moeilijk is en de keuze vóór een oplossing ook de keuze tegen het alternatief inhoudt. In ieder geval dragen onduidelijkheid en het uitstellen van keuzes niets bij aan het algemeen belang.

Ook een **betrouwbare overheid** is een hoofdlijn. Het gaat hierbij om een overheid die vertrouwen heeft in de inwoners, en niet handelt vanuit wantrouwen. Het gaat uit van een overheid die naar de toekomst kijkt en doet wat nodig is. Niet van een overheid die zich laat leiden door het verleden, maar die de lessen trekt en vooruit gaat.

Het werken vanuit dienstbaarheid, rechtvaardigheid en betrouwbaarheid vereist een vorm van Nieuw bestuur. Hierbij gaat het om een andere houding en gedrag van de overheid naar de inwoners van Ermelo, kortom een andere bestuurscultuur. Dit gaat concreet over een overheid waarvan we mogen verwachten dat ze luistert naar inwoners, die toegankelijk is, die betrouwbaar is en die solidair is met mensen.

Een ander grondthema is **ruimte voor ontwikkeling**, in brede zin. Dit omvat onderwerpen als ruimtelijke ordening, vergunningverlening, ondernemen, milieu, natuur en water, duurzaamheid en energie en ook burgerinitiatieven. Veel concrete zaken haken in op deze 'ruimte'. De nieuwe Omgevingswet benadrukt dit.

Structuur

Gebaseerd op de klassieke CDA-uitgangspunten en de hoofdlijnen zijn concrete programmapunten beschreven. Deze zijn ingedeeld onder de koppen: '**zorg voor elkaar**', '**sterke samenleving**', '**eerlijke en duurzame economie**' en '**dienstbare en beschermende overheid**'. Ieder deel bevat een aantal onderwerpen. Ieder onderwerp start met een concretisering van de kernwaarden. Dit is visie genoemd. Verder zijn de programmapunten voorzien van een beschrijving van de uitdaging of de kans die zich voordoet én van wat CDA Ermelo wil hoe de gemeente dat moet aanpakken.

Zorg voor elkaar: Zorg en bestaanszekerheid

Visie

Wij maken werk van solidariteit en sociale gerechtigheid. Als er iets niet goed gaat in een mensenleven, is het de taak van de samenleving om het vangnet te zijn. Dat geldt voor mensen die zorg nodig hebben en voor mensen die onvoldoende middelen hebben om in het levensonderhoud te voorzien. En als die taak bij de samenleving ligt, betekent dat vanuit de christendemocratische visie dat de verantwoordelijkheid gespreid ligt. Dus bij individuen, maatschappelijke organisaties, zorginstellingen en de overheid. En de samenwerking tussen deze partijen moet goed op elkaar aansluiten om iedereen een menswaardig bestaan te garanderen.

De gemeente moet op gebalanceerde wijze omgaan met besteding van geld. Dus daar waar het echt nodig is, met een gepaste maat, en altijd met de menselijke maat. Goede zorg, nu en in de toekomst, is het uitgangspunt. Dat betekent dat zorg- en maatschappelijke organisaties een eerlijke prijs moeten krijgen voor het werk wat zij doen. De gemeente moet daarnaast inzetten op preventie en signalering om te voorkomen dat problemen en effecten later groter worden.

De rol die van de gemeente verwacht mag worden op het gebied van bestaanszekerheid is een faciliterende rol. Daar waar het nodig is moet de gemeente het zelf doen. Indien maatschappelijke organisaties het beter kunnen, moeten zij het doen. Ook de helpende medemens, de mantelzorger, moet ondersteund worden op momenten dat het nodig is. En voor zover het kan, moet de gemeente de lasten zoveel mogelijk laten dragen door de sterkste schouders.

1. Jeugdzorg

Huidige situatie

Zorg voor onze kinderen en jongeren is zorg voor onze toekomst. Jeugdzorg is daarom niet gebaat bij een korte termijnbeleid dat alleen wordt bepaald door financiële middelen. Zorginkoop bij de goedkoopste aanbieder kan er toe leiden dat alleen de algemene jeugdzorg overblijft, en niet de gespecialiseerde jeugdzorg. En het moet ook gaan over effectiviteit, dus over de uitkomsten van de zorgtrajecten. En dat mét behoud van het gespecialiseerde aanbod. Ook moet er ruimte blijven voor preventie.

Programmapunten

- CDA Ermelo wil dat de gemeente op gebalanceerde wijze jeugdzorg inkoop bij zorgaanbieders. Deze inkoop gebeurt in nauwe samenwerking met gemeenten uit de regio op basis van lokaal gedragen en vastgestelde visie, uitgangspunten en prioriteiten.
- Daarin moet, naast financiële indicatoren, gekeken worden naar de effectiviteit van de zorg door middel van uitkomst-indicatoren. Dat gaat over de kwaliteit van de zorg. Het uitgangspunt moet zijn dat de bestendigheid van de zorginstellingen op de lange termijn in acht wordt genomen, daarin staan wij nadrukkelijk voor het behoud van de specialistische jeugdzorg en het aanbod van complexe zorg.
- Daarbij moet het periodiek beoordelen en toetsen van voortgang en het behalen van de doelen door de gemeente intensiever opgepakt worden.
- Het is belangrijk dat er meer aandacht komt voor preventie. Daarbij is de samenhang met domeinen als welzijn en onderwijs van groot belang om succesvol te zijn. Het extra geld dat beschikbaar komt voor jeugdzorg moet deels hierin worden geïnvesteerd. Wij pleiten voor een pilot waarin we samen met betrokken partijen kijken hoe we hier in Ermelo extra op kunnen inzetten.

- De gemeente heeft de wettelijke verplichting om jeugdzorg te bieden, en kan inkopen bij aanbieders via een aanbestedingstraject. Het is ook de taak om een duidelijke afbakening te hanteren tussen wat jeugdzorg is en wat valt onder gewone opvoeding. Vanwege de schaarse middelen is het stellen van prioriteiten nodig: het een vereiste dat de gemeente keuzes maakt over de zorg die wel en niet geboden wordt. Enerzijds vereist dit oog voor de toenemende medicalisering van kinderen, alwaar een goed leefklimaat en een goede opvoeding juist ook preventief werken. Anderzijds laat dit onverlet dat de gemeente moet zorgen dat adequate indicaties plaatsvinden en de zorg geboden wordt die nodig is, met nadruk ook de specialistische zorg.
- Wij blijven pleiten voor een hogere toelage vanuit het Rijk voor jeugdzorg. Ermelo moet daarin aansluiten bij de bredere beweging die in Den Haag aandringt op meer middelen en zich blijven inspannen voor meer middelen vanuit Den Haag. In het belang van onze kinderen en jongeren is dit essentieel.

2. Bestaanszekerheid

Huidige situatie

Iedereen in Ermelo doet mee! Iedereen verdient bestaanszekerheid. Een onderdak en voldoende eten. Helaas is dat niet voor iedereen vanzelfsprekend; niet iedereen kan rondkomen met de beschikbare middelen. Werk is hierin een belangrijke factor, waar dat ontbreekt is ondersteuning nodig. Dat geldt ook voor situaties van toenemende schulden, een tekort aan voeding of een tekort aan kleding. Er zijn verschillende oplossingen die voor velen helpend zijn.

Daarbij noopt de coronacrisis tot extra aandacht voor mensen die recht hebben op bijstand.

Meer mensen lopen het risico vanwege een verslechterde arbeidsmarktpositie in armoede te vervallen. Uit een landelijk onderzoek van de inspectie SZW blijkt dat dat ruim één derde van het aantal huishoudens dat recht heeft op bijstand daar geen gebruik van maakt. Eén derde daarvan heeft geen of slechts een klein inkomen.

De gemeente heeft een wettelijke taak van problemen zo snel mogelijk te signaleren zodat hier met maatschappelijke organisaties hulp geboden kan worden. Toch zijn er situaties die ongezien blijven, de zogenaamde stille armoede. Dit leidt soms tot nare uitkomsten als uithuiszettingen en faillissementen. Mogelijk leidt de coronacrisis tot een toename van dergelijke situaties.

Programmapunt

- CDA Ermelo wil dat de signalering van armoede wordt versterkt en verbeterd zodat eerder aan een oplossing kan worden gewerkt. In de eerste plaats moet preventie, om erger te voorkomen, in deze aanpak centraal staan. In de tweede plaats door de bestaande aanpak voor vroeg-signalering en (schuld)hulpverlening te versterken door meer samenwerking met organisaties als de Belastingdienst. Situaties als huisuitzettingen moeten hierdoor op nul blijven. In de derde plaats moet de focus ook liggen op het opsporen van (potentiële) niet-gebruikers van de bijstand alwaar het wel nodig is of dreigt te worden.
- Als norm voor de hoogte van de voorzieningen in het bijstandsprogramma gelden de berekeningen van het Nibud.
- Mantelzorgers ontvangen jaarlijks 100 euro van de gemeente.

3. Nieuwkomers

Huidige situatie

Nieuwe burgers in de gemeente zoals statushouders en arbeidsmigranten worden na de installatie in hun nieuwe woonplek na een introductiegesprek nauwelijks ondersteund om een weg te vinden in de voor hen nieuwe maatschappij. Na één gesprek wordt van hen verwacht dat zij zich redden. Stille armoede en grote kansongelijkheid doen zich hierbij voor. Zeker voor betrokken kinderen is dit een risicovolle route naar volwassenheid, waarin velen minder volledig tot wasdom komen dan had gekund.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat gemeente ook voor nieuwe Nederlanders een fijne plek is om te wonen en werken. Wij willen in overleg met organisaties als Vluchtelingenwerk het traject voor nieuwkomers versterken, zodat meer monitoring en begeleiding op maat plaatsvindt en meer aandacht wordt geschonken aan taalonderwijs. De uitvoering hiervan kan liggen bij maatschappelijke organisaties, de gemeente moet hiervoor de middelen beschikbaar stellen.

4. Arbeidsparticipatie

Huidige situatie

Het kunnen meedoen in de samenleving is een belangrijk aspect in het leven van iedereen. Het draagt bij aan het algemeen welbevinden. Ook wordt bestaanszekerheid in belangrijke mate versterkt door het verrichten van werk. Arbeidsparticipatie is daarom iets dat moet worden versterkt. Dat geldt met name voor jongeren, mensen met beperkingen, langdurig werklozen en statushouders.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat participatie wordt bevorderd voor diegenen voor wie het lastig is om op eigen kracht in het arbeidsproces te raken. Dat kan gaan om jongeren, mensen met handicaps, langdurig werklozen en statushouders. Het CDA Ermelo wil de samenwerking in het Regionaal Mobiliteits Team en de Economic board versterken. Speciale aandacht is nodig voor de SW-bedrijven en SW-organisaties.

5. Gebruik van verslavende middelen

Huidige situatie

Gebruik en handel van verslavende en verdovende middelen in Ermelo nemen toe. Hoewel de situatie voor verdovende middelen onder het landelijk gemiddelde ligt, is dat een zorgelijke toestand. De aanpak moet uiteraard gaan over bestrijding van de (georganiseerde) criminaliteit die aan de productie en de handel van verdovende middelen ten grondslag liggen. En ook over hulp aan mensen die niet zelfstandig kunnen loskomen van het gebruik van drugs. Het moet echter ook gaan over preventie om te voorkomen dat handel en verslaving optreden.

Programmapunten

- CDA Ermelo wil dat de gemeente meer werk maakt van preventie van verslavende en verdovende middelen onder jongeren. Dit beoogt het gebruik van drugs te voorkomen en verminderen, het eerste gebruik uit te stellen en problematisch gebruik en daarmee samenhangende risico's voor de gebruiker en de omgeving te voorkomen en te verminderen.

- Er moet een voorlichtingsprogramma komen om bewustwording bij jongeren en hun opvoeders te vergroten. Aansluiting bij leefstijlcampagnes rondom alcoholgebruik, roken, beweging en gezonde voeding kunnen zinvol zijn. Ook moet er meer aandacht komen voor vroeg-signalering. De gemeente moet de regie nemen om dat in samenwerking met jeugdzorg, scholen, sportorganisaties en de horeca uit te voeren.

6. Mantelzorg-woningen

Huidige situatie

Door vergrijzing en doordat ouderen steeds langer zelfstandig moeten blijven wonen, wordt vaker een beroep gedaan op mantelzorgers. Zij worden daardoor meer belast. Vaak wordt van hen verwacht dat zij hun taken op het werk, in het gezin en in allerlei maatschappelijke verbanden blijven uitvoeren in combinatie met de zorg voor een oudere. In Ermelo zetten veel inwoners zich in als mantelzorger. Het is nodig dat de samenleving hun tegemoetkomt in deze uitdaging. Van de gemeente mag worden verwacht dat ze naast mantelzorgers staat en hen faciliteert, ook als het gaat om huisvesting.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat het mogelijk wordt om tijdelijk mantelzorgunits te plaatsen naast de eigen woning met desgewenst een eigen huisnummer.

7. Inkomenstoets WMO

Huidige situatie

Sinds 2019 geldt er een maximumtarief, € 19 per maand, voor huishoudens die gebruik maken van WMO-voorzieningen, dit is het zogeheten abonnementstarief. Het abonnementstarief is ingevoerd met als doel om de stapeling van eigen betalingen voor zorg en ondersteuning te beperken. Sinds de invoering zijn de aanvragen voor huishoudelijke hulp fors toegenomen, vrijwel uitsluitend uit middeninkomens en hogere vermogensgroepen. De kosten voor de WMO zijn meegestegen en dat effect wordt versterkt doordat de overige uitgaven van de WMO ook al zijn gestegen. De hogere kosten van de gemeente worden niet door het Rijk gecompenseerd.

Door de lagere eigen bijdrage is de drijfveer voor huishoudens om daar waar mogelijk een beroep te doen op het eigen netwerk en eigen financiële middelen kleiner geworden. Daarmee is het abonnementstarief een 'schoonmaaksubsidie' voor de rijken geworden. Mogelijk leidt het tot verschraving van het aanbod van WMO-diensten omdat er binnen de gemeentelijke begroting geen geld meer voor is.

Programmapunten

- Er wordt een inkomenstoets ingevoerd voor huishoudelijke zorg. Mensen krijgen een tegemoetkoming naar financiële draagkracht. Er wordt gekeken hoe deze inkomenstoets binnen de huidige wetgeving kan worden uitgevoerd.

Zorg voor elkaar: Senioren en jongeren

Visie

CDA Ermelo staat als partij midden in de samenleving. De gemeenschap staat centraal. Mensen zijn het gelukkigst wanneer we in gemeenschap met anderen leven en worden gezien en gewaardeerd. Het voelt dan ook dubbel om binnen dit domein te kiezen voor het onderscheid tussen senioren en jongeren omdat wij als CDA Ermelo juist uitgaan van de verbondenheid tussen generaties. In dit domein wordt duidelijk dat er punten zijn die zowel op senioren als op jongeren betrekking hebben, maar dat een aantal punten beter tot hun recht komt door het maken van een onderscheid.

CDA Ermelo staat voor solidariteit. Wij als samenleving dragen verantwoordelijkheid voor elkaar. We zijn er om voor elkaar te zorgen en naar elkaar om te zien. Daarbij gaan we uit van de kracht van de samenleving en ziet dat de overheid hierin kan bijspringen op het moment dat de samenleving in de problemen komt. Het is aan de gemeente om bij te dragen aan de juiste zorg voor iedereen die dat nodig heeft. En om een dienstbare rol in te nemen daar waar het gaat om maatschappelijke initiatieven.

Eenzaamheid is een diepgeworteld maatschappelijk probleem, waar wij als burgers iets voor elkaar kunnen betekenen. Zeker na de bijzondere coronapandemie. Er ligt een belangrijke taak om eenzaamheid in alle lagen van de samenleving tegen te gaan. Hier speelt de verbondenheid met elkaar en tussen generaties een belangrijke rol.

1. Samen tegen eenzaamheid

Huidige situatie

Uit onderzoek is gebleken dat meer mensen door de coronacrisis te maken hebben met eenzaamheid. Zowel jongeren als ouderen geven aan van tijd tot tijd eenzaamheid te ervaren. In een ultieme solidaire samenleving is er geen sprake van eenzaamheid en gaan wij als maatschappij dit probleem tegen.

Het is hartverwarmend om te constateren dat er vanuit de samenleving prachtige initiatieven zijn om eenzaamheid op de kaart te zetten en om eenzaamheid actief tegen te gaan. Er zijn echter toch situaties waar eenzaamheid langdurig voorkomt. Hoewel het primair een taak van de samenleving is om eenzaamheid te voorkomen en te bestrijden, heeft de gemeente een verantwoordelijkheid waar het niet goed genoeg gaat.

Programmapunt

Het CDA vindt het vanuit het solidariteitsbeginsel in eerste instantie de taak van de samenleving om erop toe te zien dat er zo min mogelijk sprake is van eenzaamheid. Een rol voor de gemeente ligt niet bij het verplichten van initiatieven tegen eenzaamheid, maar uit zich wel in een faciliterende of stimulerende rol.

- Er komt een keer per jaar extra aandacht voor eenzaamheid. De gemeente zet daarbij initiatieven vanuit de samenleving in het zonnetje.
- Er wordt geld beschikbaar gesteld om initiatieven waar nodig financieel te ondersteunen, bijvoorbeeld voor bewegen door senioren en voor voldoende ontmoetingsplekken voor jong en oud.
- Samen met de jongerenorganisatie wordt gekeken naar wat de komende jaren extra nodig is voor de bestrijding van eenzaamheid bij jongeren.

2. Waardig ouder worden

Huidige situatie

Ouder worden hoort bij het leven. Ouder worden betekent niet dat je een 'voltooid leven' hebt, maar dat er een waardevolle derde levensfase aanbreekt.

Het aantal 65-plussers neemt snel toe en maakt een steeds groter deel uit van de Ermelose samenleving. We associëren de vergrijzing meestal met bedreigingen, maar we zien ook de andere kant van de medaille: een groeiende groep mensen met een enorm potentieel aan kennis, ervaring en tijd dat erom vraagt 'verzilverd' te worden.

Onze senioren zijn waardevolle inwoners van Ermelo. Zij hebben onze samenleving helpen opbouwen. Vaak vervullen zij na pensionering nog een belangrijke bijdrage in de samenleving via mantelzorg en vrijwilligerswerk. Bovendien zijn senioren als (groot-)ouders een belangrijke steunpilaar in de familie. Tegelijk gaat ouderdom ook vaak gepaard met kwetsbaarheid en afhankelijkheid op verschillende gebieden in het leven.

Programmapunten

CDA Ermelo bouwt voort op het landelijk manifest 'Waardig Ouder Worden' en omarmt de doelstelling op lokaal niveau voor Ermelo. Wij geloven in een samenleving waarin iedereen meedoet, ook als je ouder wordt. Een samenleving waarin ouderen zoveel en zo lang mogelijk zelf de regie hebben, gewaardeerd worden om wie ze zijn, goede zorg en liefdevolle aandacht krijgen en een plek hebben die zij met recht 'thuis' kunnen noemen.

- Daarbij dienen mantelzorgers en vrijwilligers gestimuleerd en beloond te worden.
 - Wij willen jaarlijks een uitje/ontbijt/of iets dergelijks organiseren om mantelzorgers/vrijwilligers in het zonnetje te zetten.
- Wij willen dat oudere mantelzorgers en vrijwilligers ondersteund blijven worden.
- CDA Ermelo wil dat er wordt ingezet op het slaan van een brug tussen jong en oud; we hebben elkaar nodig. De maatschappelijke stage kan bijvoorbeeld meer worden gericht op het bij elkaar brengen van jong en oud.
- De noodzaak om te investeren in generatiewoningen en kleinschalige woonconcepten voor ouderen. In het algemeen is het nodig dat toekomstige senioren geholpen worden zich voor te bereiden op de oude dag.
- Ermelo kan meer dementievriendelijk worden gemaakt kennis van landelijke organisaties zoals Alzheimer Nederland moet daarvoor worden gebruikt.
- Het onderhoudsniveau van voetpaden en trottoirs moet op een dusdanig niveau zijn, dat ze goed begaanbaar zijn met hulpmiddelen zoals rollator, rolstoel en scootmobiel.

Specifiek voor de tijd na corona is het belangrijk dat er oog blijft voor de ouderenzorg.

3. Jongeren Ontmoetings- en Activiteiten-Plek (JOAP's)

Huidige situatie

Er heerst een stigma rondom jongerenhangplekken. Het woord hangplekken roept bij veel mensen negatieve associaties op en dat kan anders. Een plek waar jongeren samen kunnen komen is niet per definitie een hangplek of een plek waar overlast wordt veroorzaakt. Ermelo telt behoorlijk wat speelvoorzieningen voor jongeren, maar de huidige voorzieningen zijn veelal ingericht op kinderen die in de onderbouw van de basisschool zitten, dus rond de leeftijd van 4 tot 8 jaar.

Er zijn voorbeelden van locaties die de oudere groep jongeren meer aanspreekt, maar hier valt nog ruime winst te behalen.

Programmapunten

- CDA Ermelo voorstander van een andere benaming voor 'hangplekken'. De voorzieningen waar jongeren samen kunnen komen worden wat ons betreft JOAP's genoemd: Jongeren Ontmoetings- en ActiviteitenPlek.
- Daarnaast is het zaak om deze JOAP's aantrekkelijk te maken voor alle jongeren. Dat kan in samenwerking worden gedaan met jongeren. Dit kan concreet gebeuren door deze locaties van sportfaciliteiten te voorzien en door te zorgen voor goede verlichting. Voorbeelden van sportfaciliteiten zijn voetbalveldjes, basketbalveldjes of outdoor fitnessstoestellen.
- Multifunctionele schoolpleinen kunnen op deze manier ook in aanmerking komen als JOAP. Hierdoor wordt het samenkomen meteen geïntegreerd met sport.
- In het kader van handhaving en toezicht op deze JOAP's vindt CDA Ermelo dat de jongeren zelf verantwoordelijk zijn voor het netjes houden van deze voorzieningen. Er ligt hierbij een mooie rol voor samenwerking tussen jongeren en de gemeente door er afspraken over te maken.
- Naast het verbeteren van de reeds bestaande hangplekken/speelvoorzieningen zijn meerdere JOAP's nodig. Zo moet er ook gekeken worden naar het gebruiken van multifunctionele schoolpleinen als JOAP. Bij het onderdeel 'Onderwijs' is een concreet programmapunt weergegeven over schoolpleinen als multifunctionele speelvoorzieningen.

4. Informatiepunt

Huidige situatie

Er zijn voor jongeren en ouderen verschillende informatiepunten beschikbaar voor vragen rondom het sociaal domein: het sociaal team en het Veluws Ouderensteunpunt (VOS). De weg naar deze informatiepunten is echter niet altijd duidelijk. Daardoor blijven mensen alsnog met vragen zitten. Het gevolg daarvan is dat passende zorg uitblijft voor de mensen die dit vaak juist het hardst nodig hebben. CDA Ermelo vindt dit een kwalijke zaak en betreurt het dat deze informatiepunten wel beschikbaar zijn, maar niet in alle gevallen worden gevonden.

Programmapunt

Er moet meer aandacht komen voor het promoten van de informatiepunten waar mensen terecht kunnen die vragen hebben die betrekking hebben tot het sociaal domein. De gemeente moet hierin een actieve rol spelen en dient hierin meer de samenwerking te zoeken met betrokken partijen zoals huisartsenpraktijken, fysiotherapeuten, of psychologen.

5. Evenementen

Huidige situatie

Ermelo kent jaarlijks een grote diversiteit aan evenementen, die zich veelal voordoen op terreinen cultuur en sport. Het huidige evenementenbeleid is redelijk in balans met de soorten evenementen, de locaties waar de evenementen plaatsvinden, het geluidsniveau en het aantal evenementen. Wel dient voldoende aandacht te blijven voor het organiseren van evenementen die specifiek op jongeren worden afgestemd, zodat Ermelo ook voor hen recreatief aantrekkelijk blijft als plaats om te blijven wonen en verblijven.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat er een gevarieerd aanbod is aan evenementen voor alle leeftijden. Het moet mogelijk zijn dat op Het Weetje twee evenementen per jaar met een geluidsniveau tot 90 dB(A) kunnen worden gehouden.

6. Kinderburgemeester en kindergemeenteraad

Huidige situatie

CDA Ermelo is voorstander van het betrekken van jongeren bij ons openbaar bestuur. Zij moeten de kans krijgen om kennis te verkrijgen over politiek en over de werking en taken van een gemeentebestuur. Er zijn momenteel weliswaar een jongerenraad en wat politieke jongerenorganisaties actief, maar hiermee wordt vooral een specifieke doelgroep onder de jongeren bereikt. Er is in Ermelo nog geen kinderburchemeester en ook geen kindergemeenteraad in steeds meer gemeenten wordt hier wel op ingespeeld.

Programmapunt

- Wij willen kinderen en jongeren meer betrekken bij de gemeentepolitiek.
- Wij zijn voor het benoemen van een kinderburchemeester in Ermelo.
- Wij willen onderzoek naar de instelling van een kindergemeenteraad.

7. Strooibeleid

Huidige situatie

In de afgelopen jaren is opgemerkt dat sommige wegen en looppaden tijdens winterse neerslag minder goed begaanbaar worden gemaakt. Doorgaande wegen worden bij sneeuwval begaanbaar gemaakt door het strooien, maar andere paden worden niet beter begaanbaar gemaakt, ook niet rondom voorzieningen voor ouderen.

Programmapunt

CDA Ermelo vindt het belangrijk dat in het strooibeleid rekening wordt gehouden met de mobiliteit van ouderen. Daartoe moet de gemeente meer wegen en loop- en fietspaden begaanbaar maken in geval van sneeuwval, met nadruk op plaatsen waarvan ouderen gebruik maken.

Sterke samenleving: Sterke wijken en buurtschappen

Visie

De Gemeente Ermelo kent een dorpskern en daar nauw aan verbonden de verschillende buurtschappen. Historisch gezien: De Beek, Drie, Horst, Houtdorp, Leuvenum, Speuld, Staverden, Telgt, Tonsel en de landgoederen Oud en Nieuw Groevenbeek. De verbinding tussen dorpskern en buurtschappen is fundamenteel. Het hoort wezenlijk bij het karakter van Ermelo.

Een “dorps karakter” mag met trots hoog gehouden worden. Het groen, de ruimte, de eigenheid van de wijken en buurtschappen zijn belangrijk om vast te houden. Een dorps karakter betekent echter geen stilstand of achteruitgang. Kleinschalig en innovatief ondernemerschap, toekomstgerichte bouw met visie, behoud van groen & cultuurhistorisch erfgoed, een passend voorzieningenniveau en toerisme zijn vijf wegen waardoor de vitaliteit van het dorp en de buurtschappen behouden kan worden. Door stimulering van buurt- en wijkinitiatieven wordt naast toekomstgerichte vitaliteit ook leefbaarheid gegarandeerd.

Het bovenstaande houdt in dat grootschalige industrie in de dorpskern en de woonkernen van de buurtschappen niet actief kan worden nagestreefd. Eerder ontstane situaties mogen niet gebruikt worden als legitimering voor verdergaande ontwikkeling op dit terrein. Oplossingen voor nieuwe ruimte voor bedrijven en industrie wordt gezocht in nauwe samenwerking met buurgemeenten die voor soortgelijke uitdagingen staan.

Wij zijn voor grootschalige woningbouw, maar slechts binnen een omvattende visie op de ontwikkeling van Ermelo als geheel en het betreffende gebied in het bijzonder.

1. Ondernemerschap, wonen en samenleven

Huidige situatie

In de dorpskern is, met name rond industrieterrein Kerkdennen, grootschalige bedrijvigheid. Dit brengt overlast met zich mee. De gemeente moet verantwoordelijkheid nemen voor de ontstane situatie.

In de buurtschappen zijn verschillende vormen van ondernemerschap op een mooie manier verenigd, denk aan winkels, agrarisch, toeristisch. In de dorpskern zijn een aantal mooie kleinschalige woningbouwprojecten ontwikkeld.. Ook in de buurtschappen wordt gezocht naar een passende (lange termijn) visie op woningbouw. Telkens rijst de vraag naar de relatie tussen bedrijvigheid en kleinschalige woningbouw.

Programmapunten

- De huidige situatie rondom grootschalige bedrijvigheid laat zien hoe dit knelt in de dorps context. Wij willen geen verdere groei op grootschalige industrie. Daarentegen biedt Ermelo vanwege haar ligging en voorzieningen een ideale situatie voor kleinschalig en innovatief ondernemerschap. De buurtschappen laten hier al voorbeelden van zien. Er ligt hier veel potentie voor de integratie van wonen, werken en zorg.
- De aard en de omvang van fysieke voorzieningen op het gebied van ‘economie, wonen en leefbaarheid’ moeten in toenemende mate gezien worden in regionaal verband. Rekening houdend met de Ermelose belangen, kan een regionale aanpak van deze voorzieningen van meerwaarde zijn.
- Hoogbouw is in Ermelo niet wenselijk.

- Nieuwbouw in de buurtschappen moet passen bij het karakter. Er wordt gewerkt vanuit een geïntegreerde visie, waarin de lange termijn, het stedenbouwkundig en landschappelijk perspectief en duurzaamheid samenkomen.
- Voorzieningen in Ermelo hoeven niet overdadig, maar moeten wel passen bij vitale buurten en wijken.
- Participatie van bewoners is van essentieel belang. Om echt participatie vorm te geven is ons streven om in elke wijk of buurt een wijkvereniging te hebben waarmee een partnerschap wordt aangegaan.

2. Groen, cultuurhistorisch erfgoed en toerisme

Huidige situatie

Ermelo kent mooie karakteristieke elementen: bos, heide en landbouwgrond, maar ook de landgoederen. Deze karakteristieke elementen geven kleur aan het leven in Ermelo. Toch zijn er 'bedreigingen', zoals bijvoorbeeld grote parken met zonnepanelen in plaats van gras- en bouwland. Toerisme biedt Ermelo een prachtige dynamiek. We ontvangen toeristen gastvrij en bieden mogelijkheden voor informatieve en veilige interactie tussen toeristen en omgeving.

Programmapunt

- Het streven naar sterke wijken en buurtschappen maakt dat de kenmerkende elementen van onze gemeente worden behouden. Zonneparken sluiten we niet uit, maar niet op goede landbouwgrond en zo dat het past binnen het karakter van onze gemeente.
- Wij willen heldere routebewijzing voor toeristen. Parkeerplaatsen aan de rand van het bos die goed toegankelijk zijn.
- We zijn trots op de cultuurhistorie in Ermelo. We maken dit zichtbaar en toegankelijk voor toeristen maar ook de eigen inwoners.
- Biodiversiteit stimuleren door het berembeleid te veranderen.

3. Agrarische sector

Huidige situatie

De toekomst van de agrarische sector in de buitengebieden staat onder druk door het landelijke provinciale beleid duurzaamheidsbeleid. Landelijk wordt gestreefd wordt naar het afbouwen van intensieve veehouderijen in of nabij het Natura 2000 gebied de Veluwe. Agrarisch ondernemerschap staat onder druk. Economisch is deze sector echter van wezenlijk belang. Ook is de agrarische sector belangrijk als landschapsbeheerder.

Programmapunten

- De agrarische sector hoort bij Ermelo, en geeft karakter aan de buitengebieden van Ermelo. Zij kunnen significant bijdragen aan een oplossing voor een tal van uitdagingen die op onze maatschappij afkomen. Denk hierbij onderhoud van ons prachtige landschap, wateropvang, CO2 vastlegging en energieopwekking. Maar ook door biodiversiteit, milieudoelstellingen en kwaliteit van natuurwaarden te borgen. Door agrariërs hier een belangrijke rol in te geven, geven we toekomst aan ons mooie Ermelose landschap.
- Het CDA blijft zich sterk maken voor een gezonde agrarische bedrijfsvoering en bloeiende familiebedrijven in de buitengebieden in combinatie met borging van de natuurwaarden.
- Bij bedrijfsbeëindiging is CDA Ermelo voorstander van continuïteit van het functieveranderingsbeleid, zoals dat nu functioneert.

Sterke samenleving: Wonen

Visie

Er is momenteel sprake van een woningtekort en een verhitte woningmarkt. Dit vraagt de gemeente Ermelo om keuzes te maken. Het CDA heeft een sterke samenleving voor ogen, waarbij inwoners geschikt kunnen wonen. Dit vraagt echter om duidelijke afwegingen te maken waar wij als dorp naartoe willen.

Het CDA vindt het van wezenlijk belang dat er sprake is van een gezond maatschappelijk middenveld in het dorp, waarin alle lagen van de samenleving vertegenwoordigd zijn. Om dit te waarborgen zal er gebouwd moeten worden om jongeren en gezinnen passende woningen te bieden, en zo de vergrijzing tegen te gaan. Tegelijkertijd zal er een bepaalde mate van doorstroom gerealiseerd moeten worden. Als CDA Ermelo zijn we voor het benutten van de bouw mogelijkheden die er nog liggen in de hoofdkern van het dorp, op de vakantieparken en op geschikte locaties in het buitengebied om bestaande kernen te versterken.

De oplossing ligt volgens het CDA in het bouwen naar de behoefte van de Ermelose bevolking. Het CDA vindt het belangrijk dat ons dorps karakter behouden blijft en dat er daarbij geen sprake is van versnippering. Wij zijn geen voorstander van hoogbouw en zien een hoogte van vier bouwlagen als het maximum. Om aan de grote behoefte voor huisvesting van jongeren en starters voorzien wil het CDA incidenteel zes bouwlagen toestaan, mits architectonisch en landschappelijk inpasbaar. Wel zien wij dat mogelijke oplossingen voor het waarborgen van een gezond maatschappelijk middenveld liggen in gedurfde en nieuwe keuzes met betrekking tot woningbouw. Het herbestemmen van andere locaties is hier een concreet voorbeeld van.

1. Woningbouw en leefkwaliteit

Huidige situatie

In Ermelo is het fijn wonen. De goede Ermelose leefomgeving is een belangrijk goed. Heel wezenlijk om die vast te houden of zelfs te verbeteren. Indien vanuit de korte termijn-gedachte het vizier louter wordt gericht op het bouwen van woningen, zonder een integrale visie op de aanpak van het woningmarktvraagstuk, kan deze goede leefkwaliteit nadelig worden aangetast.

Uit de Ermelose Woonvisie blijkt dat tot 2030 een kwantitatieve behoefte bestaat van 1.060 koop- en huurwoningen. Ingeschat wordt dat daarnaast ruim 300 recreatiewoningen de komende jaren een reguliere woning worden in het kader van 'Vitale Vakantieparken'. Voor jongeren en starters is een behoefte aan minimaal 240 woningen, zo blijkt uit het raadsprogramma Wonen.

Programmapunt

- Wij willen plannen maken op basis van een integrale visie als een belangrijk onderdeel van een ruimtelijke ordening.
- Daarbij hebben wij het volgende uitgangspunt: de leefkwaliteit voor de inwoners van Ermelo moet behouden of verbeterd worden.
- Inbreiding gaat voor uitbreiding. Maar dit betekent niet dat het groene karakter van het dorp aangetast mag worden.
- Er dienen voldoende en betaalbare woningen worden gebouwd voor starters en gezinnen.
- Woningen moeten zoveel mogelijk ten goede komen aan Ermeloers. Het CDA Ermelo vindt dat alle mogelijke instrumenten moeten worden ingezet dat Ermeloers de nieuwe woningen ten goede komen aan de eigen bevolking.
- Het CDA Ermelo is voor grootschalige clustering van woningbouw om verrommeling van het buitengebied tegen te gaan.

2. Jongeren en starters

Huidige situatie

Ermelo vergrijst. Veel jongeren en starters trekken weg uit het dorp om elders te kunnen wonen. Dit heeft enerzijds met een natuurlijke behoefte van deze doelgroep te maken om te gaan wonen in de stad waar wordt gestudeerd of gewerkt, maar anderzijds ook met de praktische mogelijkheden om een woning te vinden. Er is in ons dorp momenteel te weinig woningaanbod voor jongeren en starters, waardoor er een te groot deel van deze groep ons dorp verlaat. Hoewel het niet de opdracht is om alle jongeren en starters in Ermelo te behouden, moet het mogelijk zijn voor jongeren en starters die dit beogen.

Programmapunten

Aansluitend bij de aangenomen motie aangaande zoeklocaties voor grootschalige woningbouw, zijn wij van mening dat er in het buitengebied van Ermelo een nieuwe woonwijk moet komen waar de focus ligt op woningen voor jongeren en starters, o.a. door sociale huur en koop. Het heeft hierbij sterk de voorkeur om de kern van Horst te versterken, waarbij de woningbouw met zorg wordt ingepast in het landschap.

- Wij stimuleren CPO-initiatieven (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) omtrent woningen voor starters passend binnen de ruimtelijke plannen. De gemeente stelt zich daartoe open en dienstbaar op.

3. Senioren en doorstroom

Huidige situatie

Veel ouderen en senioren wonen momenteel met hun partner of alleen in complete gezinswoningen. Gezinswoningen blijven daardoor bezet, terwijl er een groep starters staat te springen om in aanmerking te komen voor dergelijke gezinswoning. Tegelijkertijd veranderen de woonbehoeften van ouderen en senioren en zijn de huidige gezinswoningen niet altijd meer passend.

Programmapunten

- Om de hierboven beschreven doorstroom te realiseren en om passend bij ieders woonbehoeften aan te sluiten zijn wij als CDA Ermelo voorstander voor het realiseren van knarrenhofjes. Dit zijn hofjes waarin mensen weliswaar zelfstandig wonen, maar ook naar elkaar omkijken. Er is een gemeenschappelijke ruimte voor sociale activiteiten en om bijvoorbeeld gezamenlijk te kunnen eten. Het is een vrijblijvend woonconcept, waarbij solidariteit voorop staat. Ook de bouw van generatiewoningen en kleinschalige woonconcepten moeten nadrukkelijk als een oplossingsrichting worden gezien.
- Ook staat het CDA Ermelo, net als bij CPO-initiatieven voor starterswoningen, achter dergelijke initiatieven voor woningen voor ouderen.

4. Creatieve initiatieven voor tijdelijke huisvesting

Huidige situatie

Het is in Ermelo niet makkelijk om een woning te krijgen. Desalniettemin is er in ons dorp sprake van leegstand en ruimte die niet wordt benut. Voorbeelden hiervan zijn leegstaande winkelpanden, locaties braakliggend terrein waar voor jaren niets mee wordt gedaan en vakantieparken.

Programmapunten

- Om woningzoekenden op korte termijn van een woning te kunnen voorzien, onderschrijft het CDA het belang van tijdelijke oplossingen. Door het realiseren van tijdelijke huisvesting en door tegelijkertijd permanente huisvesting te realiseren, wordt er een vangnet gecreëerd om op korte termijn mensen te huisvesten en op lange termijn op basis van een goed onderbouwde visie permanente huisvesting te realiseren. Bij vormen van tijdelijke huisvesting vinden wij het van belang dat er met een bepaalde 'out of the box' mentaliteit gedacht wordt. Hierboven zijn enkele mogelijkheden al omschreven.
- Bij tijdelijke huisvesting vinden wij het van groot belang dat er vooraf duidelijke afspraken worden gemaakt over de duur van de woningovereenkomsten. Tegelijkertijd is de gemeente er, in het kader van betrouwbaarheid, verantwoordelijk voor dat er in de tussentijd gewerkt wordt aan de oplossing omtrent permanente woningbouw.

5. Gemeente & UWOON

Huidige situatie

Zowel de gemeente als UWOON spelen een belangrijke rol in het realiseren van huisvesting in Ermelo. UWOON is in Ermelo de enige woningbouwcorporatie en heeft veel contact met de gemeente en projectontwikkelaars over de te realiseren sociale woningen. Er is in Ermelo sprake van een vereveningsfonds waarbij vanaf een bepaalde hoeveelheid woningen ten minste voor 50% sociale koop en/of huurwoningen gerealiseerd moeten worden. Lukt dit niet dan wordt er een boete aan het fonds betaald die gebruikt kan worden voor het realiseren van deze sociale woningbouw op andere locaties. Bij nieuwe woningbouwprojecten die worden aangegaan door projectontwikkelaars wordt UWOON ingeschakeld als partner om de sociale woningbouw te realiseren. Omdat hierbij financiële belangen spelen, liggen de uiteindelijke huurprijzen van de gerealiseerde woningen tegen de maximale huurgrenzen aan. Hierdoor wordt sociale huur een stuk minder sociaal.

Programmapunt

Wij vinden het belangrijk dat de gemeente op zoek gaat naar mogelijkheden om samen met UWOON sociale woningbouw te realiseren, zodat sociale huur ook daadwerkelijk sociale huur kan blijven. Een voorbeeld hiervan is een bouwclaim, waarbij de gemeentegrond direct beschikbaar stelt aan UWOON om zo de kosten te drukken en de huurders niet het kind van de rekening te laten worden. Ook vinden wij de samenwerking tussen de gemeente en UWOON in het kader van de al eerder omschreven tijdelijke huisvesting een belangrijk punt. Bij de nieuw aangewezen of aan te wijzen locaties moet de gemeente UWOON zo veel als mogelijk betrekken.

Wij willen verkennen hoe we eisen kunnen stellen aan de hoogte van de huurprijs van sociale huurwoningen. Alleen woningen bouwen met een maximale huurprijs is een onwenselijk situatie.

Sterke samenleving: Onderwijs

Visie

Het onderwijs bereidt kinderen voor op een deelname aan onze maatschappij. Het draagt ook bij aan een solidaire samenleving waarin we als mensen met elkaar verbonden zijn. CDA Ermelo vindt het van groot belang dat kinderen de ruimte krijgen om hun talenten te ontwikkelen.

Onderwijs is een breed begrip met veel uiteenlopende taken en opdrachten. Hierin is in eerste instantie het inhoudelijke onderwijsaanbod van belang, maar ook de onderwijsfaciliteiten/-gebouwen spelen hierbij een belangrijke rol.

Wat betreft de onderwijsfaciliteiten ligt er voor de gemeente een belangrijke taak. De komende jaren zullen er steeds meer scholen toe zijn aan een nieuw of gerenoveerd schoolgebouw en zal er ook nauw gekeken moeten worden naar demografische ontwikkelingen en woningbouw. Dit vraagt om een dienstbare en actief meedenkende gemeente. Visie is hier het kernbegrip. De keuzes en dilemma's waar we voor staan zijn geen beslissingen of projecten waar we over vier jaar weer op terugkomen; het zijn beslissingen voor de lange termijn waar een heldere visie aan ten grondslag dient te liggen.

1. Onderwijshuisvesting

Huidige situatie

Zo'n 40 jaar geleden zijn er in Ermelo op diverse plekken scholen gebouwd. Het zijn gebouwen die de komende jaren allemaal rond dezelfde periode toe zijn aan renovatie of een nieuw schoolgebouw. Er zijn al enkele voorbeelden van scholen die een nieuw gebouw hebben en de komende jaren zijn er meer scholen aan de beurt. Het gaat hierbij om beslissingen die de lange termijn beslaan.

Tegelijkertijd zien wij naast de groeiende vraag om nieuwe schoolgebouwen ook een groeiende vraag naar kinderopvangcentra ontstaan. Momenteel is er bij lang niet alle scholen sprake van een kinderopvang en/of BSO in de school en moeten ouders naar een andere locatie om daar hun kind onder te brengen.

Programmapunten

- CDA Ermelo vindt dat er vanuit een heldere visie en strategisch beleid een plan moet komen voor onderwijshuisvesting. Dit plan dient in samenwerking met ten minste de schooldirecteuren en besturen en de gemeente en ouders opgesteld te worden. In dit plan moeten scholen met geïntegreerde kindcentra meegenomen worden. Het gaat hierbij om het effectief gebruik maken van het schoolgebouw.
- Wij zien schoolgebouwen als multifunctionele voorzieningen die ook buiten schooltijden om gebruikt kunnen worden. Denk aan volwassenonderwijs, vergaderlocatie of een sportlocatie. Deze multifunctionele voorzieningen spelen belangrijke rol spelen in het vergroten van de sociale cohesie in de wijk.
- De nieuwe schoolgebouwen dienen energieneutraal te zijn.
- Wij vinden veiligheid in en om school zeer belangrijk. Bij de nieuwbouw van scholen dient goed te worden nagedacht over een veilige omgeving en een veilige verkeerssituatie van kinderen en hun ouders.

2. Schoolmaatschappelijk werk

Huidige situatie

In het voortgezet onderwijs biedt schoolmaatschappelijk werk scholen de mogelijkheid om een beroep te doen op deskundige begeleiding en advisering bij (het signaleren van) problemen van hun leerlingen. Het schoolmaatschappelijk werk is hierbij de brug tussen de school en hulpverlening. Christelijk College Groevenbeek in Ermelo maakt gebruik van schoolmaatschappelijk werk.

Leerlingen die niet uit de gemeente Ermelo komen en wel een hulpvraag hebben waarbij schoolmaatschappelijk werk geboden is, komen voor een dichte deur te staan. De financiering van het schoolmaatschappelijk werk voor deze groep leerlingen is via hun eigen gemeente geregeld, waardoor er minder adequate ondersteuning geboden wordt doordat er weinig sprake is van afstemming tussen gemeenten.

Programmapunt

CDA Ermelo vindt dat iedere leerling die het nodig heeft schoolmaatschappelijke zorg moet krijgen in de plaats waar zij naar school gaan. Het gaat hier om het welzijn van kinderen waar op een passende manier aandacht voor moet zijn. Het is van belang dat er meer regionale samenwerking komt tussen gemeenten om het schoolmaatschappelijk werk beter bij de leerlingen aan te laten sluiten.

Door een betere samenwerking en betere schoolmaatschappelijke zorg worden problemen bij jongeren vroegtijdiger gesignaleerd. Daardoor wordt voor een groter deel voorkomen dat deze problematiek escaleert.

3. Maatschappelijke stage & samenwerking met bedrijven

Huidige situatie

Het CDA vindt het belangrijk dat scholen gestimuleerd worden om scholieren kennis te laten maken met (maatschappelijke) organisaties. Het voornaamste doel is daarbij dat jongeren ervaring opdoen in een bijdrage te leveren aan de samenleving en het werken in een (vrijwilligers)organisatie.

Het is goed om te zien dat er in Ermelo via Christelijk College Groevenbeek tot op heden een maatschappelijke stage wordt geïnitieerd, aangezien de maatschappelijke stage voor scholen niet verplicht is. We zien ook kansen liggen om de reguliere stage breder te trekken en meer bedrijven en organisaties aan de school te verbinden dan nu het geval is.

Programmapunt

CDA Ermelo is een groot voorstander van de maatschappelijke stage en is van mening dat dit gecontinueerd moet worden. Er zijn ook mogelijkheden om de reguliere stage te verbreden om zo nog meer bedrijven en instanties bij de stage te betrekken. Op die manier doen jongeren nóg meer of nóg bredere ervaring op in het leveren van een bijdrage aan de samenleving en in het werken in een organisatie. Daarnaast kunnen deze bedrijven en organisaties op school een mooie bijdrage leveren door het geven van gastlessen, beroepsvoorlichtingen en het organiseren van bedrijfsbezoeken.

4. Speelvoorzieningen

Huidige situatie

Zoals al eerder genoemd in dit domein, zijn de komende jaren verschillende basisscholen toe aan nieuwbouw of renovatie. Ook het schoolplein maakt onderdeel uit van een dergelijk nieuwbouw- of renovatietraject. Veel scholen hebben een schoolplein dat stamt uit de jaren '70. Dit betekent een plein met verouderde speeltoestellen of weinig speeltoestellen. Door de jaren heen is er veel veranderd in de visie op buitenspelen en op schoolpleinen die uitnodigen om tot spelen te komen. Een schoolplein heeft naast een functie als speellocatie tijdens schooluren ook de functie van openbare ruimte buiten de schooluren. Omdat er de komende jaren wordt nagedacht over nieuwbouw of renovatie zien wij hier kansen liggen voor de invulling van de schoolpleinen.

Programmapunten

- CDA Ermelo is voorstander van multifunctionele speelvoorzieningen op schoolpleinen die worden opengesteld voor de wijk. Speelpleinen voor iedereen dus. Dit heeft zowel raakvlak met onze visie op multifunctionele schoolgebouwen, als ook met onze kijk op de JOAP's die omschreven staan bij het domein Senioren & Jongeren.
- Het is van belang dat er bij deze schoolpleinen duidelijke afspraken worden gemaakt met de gemeente over wie waarvoor verantwoordelijkheid draagt, waarbij de solidariteit tussen school, gemeenten en wijkbewoners de kern is. Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het realiseren van de schoolpleinen, is samenwerking tussen de partijen belangrijk.

Sterke samenleving: Sport

Visie

Wij maken ons sterk voor een vitaal verenigingsleven. Verenigingen met al hun vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Hier leert jong en oud om samen te werken, om te gaan met teleurstellingen, en verantwoordelijkheid te nemen.

Sport speelt hierin een verbindende factor en draagt bij aan de kwaliteit van leven en welbevinden in onze Ermelose gemeenschap. De betrokkenheid van inwoners bij sport draagt bij aan het draagvlak voor het leven in een dorp.

Het is daarbij van groot belang dat sport voor iedereen toegankelijk is want ieder mens telt en ieder mens doet mee. De menselijke maat staat hierbij centraal en 'wij' is belangrijker dan 'ik'. Wij vinden het belangrijk dat iedereen in Ermelo de kans krijgt om te bewegen en dat ook iedereen met plezier deelneemt aan sport- en bewegingsactiviteiten.

1. Sportraad

Huidige situatie

Ermelo telt een mooi aantal sportverenigingen met allerlei prachtige initiatieven. Tegelijkertijd zien wij ruimte om die initiatieven nóg meer samen aan te vliegen of om de samenwerking als sportclubs meer met elkaar te zoeken. Zo kan er veel breder gebruik worden gemaakt van de sportfaciliteiten dan de momenten waarop dit nu het geval is.

Verder moet de gemeente Ermelo ook een visie op sport hebben. De laatste vastgestelde visie gaat over de periode 2016-2020. Vanuit de gemeente blijft tot op heden een nieuwe sportvisie uit. Het maken van een nieuwe sportvisie is een gezamenlijke opgave voor gemeente en sportverenigingen. Het realiseren van meer samenwerking zorgt voor meer cohesie en kan ook in financieel opzicht aantrekkelijk zijn.

Programmapunt

Wij pleiten voor de oprichting van een Ermelose sportraad om de samenwerking tussen de verschillende sportverenigingen en de gemeente te stimuleren. Taak voor de sportraad is erop toezien dat er elke vier jaar een integrale sportvisie wordt opgesteld. Verder dient de sportraad te stimuleren dat faciliteiten met elkaar gedeeld wordt en ligt er een belangrijke rol voor sport in het onderwijs. Door de sportraad moet het contact als clubs laagdrempeliger worden, maar ook met de gemeente. Dit geeft de verenigingen ook meer ruimte voor initiatief. Een sportraad speelt dus dé centrale en verbindende rol.

Sterke samenleving: Cultuur

Visie

Cultuur is van en voor alle inwoners van Ermelo. Ongeacht leeftijd, achtergrond op opleiding. Cultuur is iets wat mensen zelf organiseren, alleen of met elkaar en iedereen kan er op zijn eigen manier van genieten en het beleven. Dat kan muziek zijn in verschillende stijlen of meer historische elementen of literatuur of beeldende of schilderkunst. Voor elk wat wils. Ermelo wil zich de komende jaren ontwikkelen tot een cultuurdorp met een regionale uitstraling. Daarmee onderscheidt Ermelo zich.

Cultuur draagt bij aan onderlinge verbinding in de samenleving en de leefbaarheid van Ermelo voor jong en oud. Het trekt ook bezoekers naar Ermelo. Het maakt Ermelo aantrekkelijk voor de inwoners en voor recreanten. Daardoor heeft het ook een economische dimensie.

Cultuuracties zijn er voor alle leeftijden en moeten een bijdrage te leveren aan de sociale cohesie in de Ermelose samenleving. Veel culturele activiteiten en evenementen worden gerealiseerd dankzij de inzet van vrijwilligers. Dat draagt ook bij aan de sociale samenhang. Deze actieve maatschappelijke betrokkenheid kan leiden tot vermindering van de negatieve effecten van doorgeslagen individualisering.

1. Herstel cultuur- en sportsector na corona

Huidige situatie

De cultuursector heeft veel te verduren gehad door de coronacrisis. Evenementen zijn nagenoeg helemaal stil komen te liggen. Landelijke steunmaatregelen, ook via de gemeente met aanvullende subsidies, zijn deels ingezet. De komende tijd zal herstel moeten plaatsvinden naar de situatie van voor corona. De nota cultuuraanpak van de gemeente Ermelo biedt kansen om als cultuursector weer omhoog te krabbelen.

Veel cultuurorganisaties, om en nabij de 80%, werken met vrijwilligers. Dit is een prachtige basis maar geeft tevens de kwetsbaarheid aan: het succes is afhankelijk van voldoende vrijwilligers.

Programmapunten

- CDA Ermelo wil dat amateurverenigingen en (private) cultuur-educatieve organisaties worden gefaciliteerd door te korten op de huurlasten van les- en repetitieruimtes.
- Wij willen initiatieven stimuleren door subsidies. Deze subsidies zijn gericht op de inhoud en uitvoering van de activiteiten zelf en niet op overhead.
- Continuïteit van de organisatie van evenementen is een belangrijk aandachtspunt. Daarom vereist werving van vrijwilligers om hieraan mee te helpen een hoge prioriteit. Primair ligt hier een taak voor de organisaties zelf, echter waar het nodig is: mogelijk ook met ondersteuning van de gemeente. Bijvoorbeeld via de Vrijwilligervacaturebank.
- Samen met de recreatieve sector gekeken moet worden naar afstemming van het aanbod op de vraag van recreanten, waardoor cultuur ook een economische dimensie kan krijgen ten gunste van de recreatiebedrijven, maar ook de middenstand en de horeca in Ermelo.

2. Cultureel Platform

Huidige situatie

Het Cultureel Platform krijgt steeds meer handen en voeten en is een prima vertegenwoordiging van allerlei culturele organisaties. Het mag verder uitgebouwd worden als een platform met een herkenbaarder gezicht in Ermelo en mag ook nog wel een breder bereik krijgen. Financiële ondersteuning via subsidies voor evenementen is nog niet overal even bekend. In die betere bekendheid kan het platform ook een belangrijke rol spelen.

Programmapunten

- CDA Ermelo steunt het Cultureel platform van harte. Door het bundelen van krachten van de cultuurorganisaties dient ook de vraag naar cultuuruitingen beter in beeld te komen. Ook kan het platform door de bundeling als adviesorgaan uitgroeien tot een effectieve gesprekspartner van de gemeente. Het initiatief moet echter komen van de verenigingen en stichtingen zelf., dat vinden wij een groot goed.
- De gemeente ondersteunt facilitair. Door open te staan voor meningen en opvattingen van het platform en actief mee te denken in het platform. En in financieel opzicht, door het bespreken van de subsidiekaders.
- Belangrijk is dat de cultuurorganisaties meer gezicht krijgen naar de buitenwereld. De veelheid aan cultuuruitingen is bij velen nog onbekend. Van festivals, concerten met moderne en klassieke muziek tot exposities en kunstroutes in tuinen. Het stimuleren van samenwerking tussen verschillende organisaties onderling, bijvoorbeeld muziek en kunst, juichen wij toe.
- CDA Ermelo vindt dat veel meer gekeken moet worden naar de kansen voor externe financiering zoals provinciale subsidies. Daarbij kunnen zowel de gemeente, als het cultuurplatform een actieve ondersteunende rol spelen. Zo mogelijk wordt e.e.a. in regioverband opgepakt.

3. Muziek in de klas

Huidige situatie

Medio 2021 is het MuziekAkkoord Noordwest-Veluwe afgesloten met ambities en de daarbij behorende afspraken tussen basisscholen, schoolbesturen, culturele instellingen, pabo's, conservatoria, overheden, BSO's, kinderopvang en muziekverenigingen rondom muziekonderwijs voor de komende jaren. Muziek maken heeft een zeer positieve invloed op de ontwikkeling en sociale vaardigheden van kinderen. Muziek leidt tot een positiever zelfbeeld en helpt 21e-eeuwse vaardigheden te ontwikkelen, die kinderen nodig hebben om te functioneren in een veranderende maatschappij. Het akkoord moet ervoor zorgen dat alle kinderen op basisscholen structureel muziekonderwijs krijgen. Ermelo is één van de gemeenten die dit akkoord heeft ondertekend.

Programmapunt

CDA Ermelo staat geheel achter de bedoelingen van het MuziekAkkoord en vindt dat het actieplan van de gemeente Ermelo, als onderdeel van dit Akkoord, de komende jaren onverkort moet worden uitgevoerd.

Sterke samenleving: Mobiliteit en infrastructuur

Visie

Goede bereikbaarheid stelt mensen in staat te participeren in de samenleving en draagt bij aan een goede leefomgeving. Bereikbaarheid van Ermelo is ook belangrijk voor de economische ontwikkeling en de werkgelegenheid. Goede infrastructuur is van belang voor de inwoners, de winkels en de bedrijven, en ook voor de vele bezoekers. Een goede doorstroom van het gehele verkeer is van groot belang. Ermelo moet goed bereikbaar zijn, er moeten goede parkeervoorzieningen zijn. Belangrijk is duurzame vormen van vervoer en transport mobiliteit te stimuleren voor bedrijven, inwoners, bezoekers en recreanten.

1. Mobiliteitsvisie

Huidige situatie

Op gemeenteniveau wordt gewerkt aan een mobiliteitsvisie. Deze visie heeft als vertrekpunt dat de infrastructuur wel redelijk op orde is. Er zijn nadrukkelijk nieuwe impulsen nodig om in te spelen op een veranderend mobiliteitsgedrag, op duurzaamheidseisen, op een goed functionerend openbaar vervoer als verbinding in de regio en naar de Randstad en Noord- en Zuid-Nederland, en om schonere vormen van mobiliteit te realiseren. Dat vereist een inspelen op de Bereikbaarheidsagenda Noord Veluwe.

Programmapunten

- CDA Ermelo wil dat de gemeente de verkeersveiligheid en de doorstroming verbeterd. De lasten van de verkeersdruk worden eerlijk verdeeld over geheel Ermelo. Het zo snel mogelijk leiden van verkeer naar een doorgaande route is hiervoor belangrijk.
- CDA Ermelo is een voorstander van de snelheid op de doorgaande wegen op 50 km/uur te houden en alle andere wegen en bij scholen een snelheidslimiet van 30 km/uur toe te passen. Concept “auto te gast” kan hierin een goede oplossing bieden. Gebruik van drempels enzovoort wordt zoveel mogelijk beperkt.
- Er moet meer aandacht komen voor veranderende wensen op het gebied van mobiliteit met name voor elektrische auto's, en (elektrische) fietsen. Het aantal laadpunten voor elektrische fietsen en auto's bij openbare parkeerplaatsen moet spoedig worden uitgebreid. Ook is een onderzoek naar deelmobiliteitsvormen nodig.
- CDA Ermelo wil vrachtverkeer in het centrum en in de woonwijken zoveel mogelijk ontmoedigen en op een andere manier te organiseren. Speciale aandacht vraagt de explosieve groei van bezorgdiensten.
- In samenwerking met het bedrijfsleven en onze buurgemeenten moet er een realistisch plan gemaakt worden om de transportstromen uit het dorp te verplaatsen naar de corridor A28.
- CDA Ermelo wil dat bij nieuwbouw van woningen in de planvorming ook de verkeersafwikkeling wordt betrokken.
- De rotonde Groene Zoomweg bij Groot Horloo (kasteel) moet zo snel mogelijk open om zo de Horsterweg en de Buitenbrinkweg te ontlasten.
- CDA Ermelo wil een gedegen onderzoek en plan voor de verkeersafwikkelingen in Horst-Noord. Uitgangspunt is het eerlijk en veilig spreiden van de verkeersstromen.
- CDA Ermelo is voorstander om samen met buurgemeenten een nader onderzoek te doen naar de verkeersbewegingen en het optimaliseren van de mobiliteit en infrastructuur in samenhang met de directe regio (doorgaande routes, zoals de Putterweg/Harderwijkerweg, de verbinding A28

naar de A30, verbinding naar vliegveld Lelystad, openbaar vervoer over de Veluwe van en naar Apeldoorn en Arnhem, spoorlijn).

- Het CDA Ermelo zal bevorderen dat één spoorwegovergang niet meer gelijkvloers is.

2. Fileproblematiek A28

Huidige situatie

De fileproblematiek op de A28 wordt al jaren aangekaart bij de landelijke overheid. In samenwerking met de buurgemeenten en steun van de fractie van CDA Gelderland wordt deze lobby doorgezet. Deze problematiek wordt betrokken bij de plannen voor Noord-Veluwe Bereikbaar.

Programmapunt

Belangrijk is een betere doorstroming van het verkeer op de A28 en betere mobiliteit op het onderliggende wegennetwerk in de regio. De gemeente moet zich hiervoor blijven inzetten.

3. Fietsroutenetwerk en netwerk mountainbikes, wandel-, ruiter- en mennetwerk

Huidige situatie

Gewerkt wordt aan de professionalisering van het fietsroutenetwerk op de Veluwe, evenals het plan voor de aanleg van een snel-fietspad (F28). De auto is nog steeds een belangrijk vervoermiddel, echter op korte afstand is de fiets een aantrekkelijk, schoon en gezond vervoermiddel. Mountainbikeroutes zijn recent flink verbeterd. De ontwikkeling van een netwerk voor ruiter- en menroutes en wandelaars loopt achter ten opzichte van het fietsroutenetwerk.

Programmapunten

- CDA Ermelo is voor het bevorderen van het gebruik van de fiets in plaats van de auto. Daarom moeten er veilige en goed onderhouden fietsroutes van en naar het centrum zijn, van en naar de buitengebieden en van en naar de scholen en sportclubs, voorzien van een goede verlichting.
- CDA Ermelo is voorstander van een verbeteringsslag van de wandel-, ruiter-, menroutes op de Veluwe, evenals dat gebeurt met het fietsroute-netwerk.

4. Parkeren

Huidige situatie

Ermelo kent op sommige momenten op sommige plaatsen een hoge benutting van de beschikbare parkeerplaatsen waardoor de parkeerterreinen vol lijken. Voorkomen moet worden dat dit ten koste gaat van de omzet van winkels en horeca, de bereikbaarheid van het gemeentehuis of de komst van toeristen bij evenementen. Wezenlijk voor de aantrekkelijkheid van Ermelo is het gratis parkeren. Ook in verschillende woonwijken is het parkeren een toenemend probleem aan het worden.

Programmapunten

- Hoewel de ruimte beperkt is in de wijken nabij het centrum voor parkeren zijn wij er voorstander van om clustering van parkeervoorzieningen in deze wijken te onderzoeken.
- Wij willen een parkeerroute rond het dorp realiseren. Zo blijft het centrum goed en veilig bereikbaar is. Wordt overlast voorkomen door te sturen in het gebruik van de parkeerterreinen. Er zijn voldoende terreinen iets verder van het kernwinkelgebied om in de parkeerbehoefte te voorzien.
- Van medewerkers van de gemeente, winkels en bedrijven in het centrum wordt verwacht dat zij parkeren op langparkeerplaatsen en niet rondom de winkelstraat. Hier ligt een taak voor de gemeente.
- Er dienen voldoende parkeerplaatsen te zijn voor mensen die slecht ter been op diverse plekken in en om het dorp.
- Het aantal veilige stallingsplaatsen voor fietsen wordt uitgebreid bij toename van het fietsverkeer naar het dorp.

Eerlijke en duurzame economie: Duurzaamheid, energie en groen

Visie

Wij maken werk van een duurzame gemeente. Vanuit de kernwaarde van rentmeesterschap is het noodzaak om zuinig om te gaan met onze wereld en haar grondstoffen om deze niet slechter achter te laten dan het nu is. We hebben de aarde immers in bruikleen, en dat brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Dit vereist dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met het beheer van onze leefomgeving. En dat met realisme voor wat haalbaar is, met balans in de lusten en de lasten die het met zich meebrengt. Het najagen van onrealistische doelen zoals het bereiken van een energie-neutrale gemeente in 2030 of een klimaatneutrale gemeente in 2035, zoals enige jaren geleden door de gemeenteraad is besloten, leidt niet tot de juiste oplossingen.

De doelen vereisen evenwel een ambitieuze keuze voor een groene en schone leefomgeving. Met investeringen in schone energie en vermindering van de CO₂-uitstoot, waarmee we bijdragen aan de doelen van Parijs. En dat op zo'n manier dat het betaalbaar is voor de inwoners van Ermelo, met ruime regelingen voor investeringen in isolatie en energiebesparing aan het eigen huis.

Gezien de omvang van de opgave die voorligt is maatschappelijke betrokkenheid essentieel. Redenerend vanuit de kernwaarde van gespreide verantwoordelijkheid ligt de taak niet uitsluitend bij de overheid. En aangezien vrijwilligheid in de maatregelen het uitgangspunt is, kan de voorliggende opgave alleen ingevuld worden met een maatschappelijk breed gesteunde beweging. De transities moeten daarom worden vergezeld van een actief programma van bewustwording, educatie en stimulering. Participatie van inwoners, organisaties en bedrijven bij besluitvorming en realisatie is hierin nodig. Een tijdige en heldere communicatie over de besluiten, de impact en de oplossingen zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden.

1. Grootschalige opwekking

Huidige situatie

Vanwege de regionale energiestrategie (RES) is het voor Ermelo en de buurgemeenten verplicht om in 2030 een groot deel van de elektriciteit grootschalig op te wekken via windenergie en zonne-energie. Dat betekent dat energie via windmolens en zonnepanelen opgewekt zal moeten worden.

Programmapunten

- CDA Ermelo zal inzetten op een ruimere opwekking van zonne-energie. Hierbij dient de zonneladder te worden gevolgd waarbij zonnepanelen in de eerste plaats op daken en gevels van woningen en bedrijfspanden geplaatst moeten worden. Zonneparken op landbouwgrond zijn uitsluitend bespreekbaar mits geconcentreerd rond de geplande windmolens.
- De vorming van het EcoPark langs de A28 biedt hierbij een grote kans. Een bedrijventerrein met een grote rol voor duurzame energieopwekking integreert de nodige nieuwe ruimte voor ondernemingen met de opgave tot grootschalige opwekking. Omdat de RES een regionale aanpak vereist, is afstemming met de buurgemeenten van belang. Daarmee kunnen kansen beter worden benut en uitdagingen beter worden aangegaan.
- Het CDA Ermelo is voor windmolens langs de A28.

2. Stimuleren duurzaamheid particulieren

Huidige situatie

Grootschalige opwekking zal niet voldoende zijn in het bereiken van de klimaatdoelen. Zo moeten alle woningen in 2050 van het gas af zijn. Als aanvulling zijn daarom maatregelen nodig op kleine schaal voor zowel het voorkomen van energieverbruik als het duurzamer opwekken van energie. De huidige regelingen van de gemeente ter stimulering en subsidiëring zijn te beperkt. Het behalen van de doelen vereist een ruimhartiger aanbod van regelingen die inwoners verleiden tot het nemen van actie.

Programmapunten

- CDA Ermelo wil versterking en vereenvoudiging van stimulerings- en subsidieregelingen voor particulieren. Om en isolatie te bevorderen en eigen energieopwekking te vergroten. Behoud van de salderingsregeling is hier een goed voorbeeld van.
- Aardgasvrij wonen is de standaard voor nieuwbouwwoningen. De transitie naar aardgasvrij wonen voor bestaande woningen moet door de gemeente worden gestimuleerd en gefaciliteerd met een subsidieregeling of gunstige leningen.
- Omdat de opgave van verduurzaming erg groot is, willen wij dat de gemeente alle vorming van ideeën, plannen en programma's doet in samenwerking mét de inwoners. Er moet daarom een langjarig programma komen om alle benodigde maatregelen met betrokkenheid te kunnen voorbereiden.

3. Verduurzamen van ondernemingen

Huidige situatie

Voor het bereiken van een schonere leefomgeving moet de uitstoot van stikstof en fijnstof omlaag, aanvullend aan de energiedoelen. Industrie, logistiek en de agrarische sector hebben hierin allemaal een rol van betekenis. Zonder benutting van de kansen in deze sectoren zullen de duurzaamheidsdoelen niet behaald worden.

Programmapunten

- De gemeente moet actief met ondernemers in diverse sectoren een programma opstellen hoe zij kunnen bijdragen aan de duurzaamheidsdoelen, zowel op korte als middellange termijn. Het is daarin van belang dat de gemeente in de eerste plaats bewustwording bewerkstelligt rondom het thema bij ondernemers.
- Ook moet de gemeente met ondernemers in gesprek gaan om het perspectief te onderzoeken op duurzame oplossingen en op ondersteuningsmaatregelen van de provincie en het Rijk. In een vervolgfase moeten deze mogelijke oplossingen geëffectueerd worden.
- Het CDA ondersteunt het project "Toekomstbestendig Veldzicht 2050". Hierbij werken ondernemers, provincie en gemeente samen om tot een modern klimaatneutraal industrieterrein te komen.

4. Actief faciliteren

Huidige situatie

Een belangrijke succesfactor in het bereiken van een groene en schone leefomgeving is de schaal waarop de samenleving kansen benut en mogelijkheden aanpakt. Hoewel particulieren en bedrijven maatregelen treffen als het aanbrengen van isolatie en installeren van duurzame energieopwekking,

is bij velen onbekend welke regelingen er zijn en hoe deze kunnen worden gerealiseerd. Daardoor worden kansen gemist en worden de doelen mogelijk niet gehaald.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat de gemeente een programma uitvoert waarin alle huishoudens en bedrijven actief worden betrokken in de duurzaamheidsopgave. Daartoe moeten alle huishoudens en bedrijven worden aangeboden om te worden bezocht door een kwartiermaker van de gemeente die door middel van een gesprek bekendheid en bewustwording helpt vergroten, business cases opstelt en doorverwijzingen naar financiers, leveranciers, installateurs et cetera verzorgt.

5. Circulaire economie

Huidige situatie

Op het gebied van duurzaamheid heeft de gemeente een voorbeeldfunctie. Hoewel de gemeente duurzaamheid reeds meeneemt in de besluitvorming over verscheidene thema's, vragen de ambitieuze doelen om energieneutraal en klimaatneutraal te worden om een grotere inspanning dan nu wordt geleverd. Dit vraagt om een versterking en intensivering van de huidige werkwijze.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat de gemeente het circulaire aspect in het inkoopbeleid en aanbestedingsbeleid sterker gaat meewegen. Duurzaam inkopen moet nog meer de norm worden. Dan kan door werkzaamheden in bijvoorbeeld catering, productiewerk en (groen)onderhoud te beleggen bij leveranciers die een nadrukkelijk duurzame bedrijfsvoering uitoefenen. Een belangrijke voorwaarde voor duurzaamheid is nabijheid. Daarom willen we dat de gemeente regionale inkoop stimuleert. Ook is het belangrijk dat de gemeente criteria over maatschappelijk verantwoord inkopen opstelt. Hierdoor weten (lokale) opdrachtnemers waar zij aan toe zijn en hoe zij zelf met passende en innovatieve oplossingen kunnen komen om duurzamer te worden.

Duurzaamheid is het verantwoord omgaan met grondstoffen in het algemeen. CDA Ermelo wil dat de gemeente Ermelo het goede voorbeeld hierin geeft. Alleen slopen en/of afvoeren wanneer noodzakelijk. En zoveel mogelijk hergebruiken waar mogelijk.

Eerlijke en duurzame economie: Economie en werkgelegenheid

Visie

Wij maken werk van een eerlijke en duurzame economie. Een economie met ruimte voor lokaal ondernemerschap, met gelegenheid om te participeren voor iedereen, met het oog op bestendigheid van de kwaliteit van onze leefomgeving.

Eerlijk ondernemerschap heeft als kenmerk dat er voor iedereen gelegenheid is om deel te nemen aan het werkzame leven. Het kenmerkt zich ook door bewust te zijn van de impact op de omgeving en door continuïteit op de langere termijn voorop te stellen. Ook behoeft ondernemerschap de ruimte te krijgen om nieuwe initiatieven te ontplooiën en creatieve uitingsvormen aan te wenden.

Van de gemeente mag worden verwacht dat ze zich als partner opstelt: dat ze gezamenlijk met lokale ondernemers optrekt in de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, ruimtelijke ordening, werkgelegenheid en scholing. Zelf hoort de gemeente mag in haar handelen een dienende en faciliterende houding aanneemt.

1. Ruimte voor ondernemen

Huidige situatie

Ermelo kent vele ondernemingen in diverse sectoren zoals industrie, zorg, recreatie en de agrarische sector. En Ermelo doet het economisch goed, en dat levert gevarieerde werkgelegenheid op. In Ermelo is echter nauwelijks ruimte beschikbaar voor ondernemers om uit te breiden; de bestaande bedrijventerreinen zijn vol en ze liggen soms op plaatsen die lastig bereikbaar zijn voor zware vormen van transport, of ze liggen ingeklemd tussen woningen.

Programmapunten

- We willen een bedrijventerrein (EcoPark) langs de A28, mogelijk in aansluiting op en in samenwerking met een soortgelijk initiatief in Putten. Dit verlaagt de (zware) vervoersbewegingen in Ermelo wat bijdraagt aan veiligheid en een prettig woon- en leefklimaat. Door opwekking van energie te integreren in de inrichting van het terrein en de gebouwen snijdt het mes aan twee kanten.
- Verplaatsen van de gemeentewerf naar het bedrijfsterrein van de gemeente aan de Zandkampweg. Vrijkomende ruimte benutten voor de plaatsing van units voor tijdelijke bewoning.
- Wij willen een plan maken voor de (middel)lange toekomst van industrieterrein Kerkdennen. Daarbij moeten alle opties worden afgewogen waarin woningbouw, verkeersdruk en duurzaamheid met nadruk meegenomen worden. Denk bijvoorbeeld aan:
 - verplaatsing naar buiten de gemeente
 - werken met een overslagpunt nabij de A28.
 - werken met duurzamer en geluidsstillere transport.
 - kleine(re) ondernemingen te verleiden om te verhuizen naar andere bedrijfsterreinen

De essentie is dat van de gemeente wordt verlangd dat met een lange termijnvisie naar dit thema wordt gekeken.

2. Ruimte voor Recreatie

Huidige situatie

Ermelo is een geliefde plek voor mensen uit binnen- en buitenland om te recreëren. Fijne vakantieverblijven, een goed voorzieningenniveau en gevarieerde evenementen dragen bij aan Ermelo als bruisende plaats. In de afgelopen jaren zijn de belastingen voor toeristen en recreatiebedrijven fors gestegen, dit zet de concurrentiekracht van deze sector onder druk. Daarnaast staan het recreatieve karakter van verschillende parken en het dorp onder druk doordat permanente bewoning van vakantiehuizen plaatsvindt.

Programmapunt

- CDA Ermelo is er voorstander van dat de gemeente de opbrengsten uit recreatie meer aanwendt tot versterking van deze sector. De gemeente moet een visie en beleid uitwerken om de sector vitaal te houden. Een krachtige marketing van 'het merk Ermelo' dient daarin centraal te staan om Ermelo veel meer 'op de kaart' te zetten.
- De aantrekkelijkheid van Ermelo kan vergroot worden door de ontwikkeling van een levendig dorpscentrum mede door evenementen.
- Daarnaast dient de gemeente handhavend op te treden in geval van permanente bewoning van vakantieparken. Aanvullend op handhaving is een oplossing voor het woningtekort nodig door te voorzien in voldoende woningbouw.

3. Een dienende gemeente

Huidige situatie

Ermelo is gediend met ondernemers die hun creativiteit, innovatiekracht en snelheid aanwenden om voor bedrijvigheid te zorgen. Dit levert arbeidsplaatsen op, een prettige winkelstraat en een levendige plek voor toeristen. De ervaring van veel ondernemers is dat op dit moment meer wordt gewezen op de regels dan dat wordt meegedacht vanuit mogelijkheden. Ondernemers zijn echter gebaat bij een gemeente die snel en adequaat inspeelt op hun ideeën en behoeften, bij een gemeente die meedenkt en uitgaat van mogelijkheden onder voorwaarden in plaats van andersom. Niet denkt in problemen, maar in oplossingen. Ja mits in plaats van nee tenzij. En hoewel Ermelo is gebaat bij een gemeente die op rechtvaardige wijze handhaaft, moet altijd worden gedacht vanuit vertrouwen, oplossen en mogelijk maken.

Programmapunten

CDA Ermelo wil dat dienstbaarheid in de houding van de gemeente ~~naar ondernemers~~ het leidend motief is. Dat vraagt een cultuuromslag binnen de gemeentelijke organisatie. De samenwerking moet voortaan worden gekenmerkt door welwillendheid en snelheid. Bijvoorbeeld: Het dienstverleningsniveau van de gemeente moet zodanig zijn dat op vraag altijd binnen twee dagen een reactie komt.

- CDA Ermelo wil één aanspreekpunt voor ondernemers: een ondernemersloket waar ondernemers met al hun vragen terecht kunnen, een loket dat verantwoordelijk is voor het traject van vergunningsaanvragen, en ook voor het bespreken van kansen en vragen. Een ondernemer hoeft dus niet meer te 'zoeken' naar de juiste ambtenaar bij het juiste loket of wordt niet langer van het kastje naar de muur gestuurd. Uiteraard vindt handhaving plaats naar de geest van de regels maar mét inachtneming van ruimte voor creatief ondernemerschap.

4. Winkelcentrum

Huidige situatie

Het winkelcentrum in de huidige in vorm heeft enkele jaren geleden een forse gedaantewisseling ondergaan. Het centrum is heringericht en daardoor heel aantrekkelijk geworden voor inwoners, bezoekers en de middenstand. Delen van het centrum zijn echter verouderd, zoals De Enk. Het is mooi om te zien dat dit deel van het centrum gerevitaliseerd wordt. Dit geldt ook voor de delen bij de Markt en de voormalige viswinkel in de Stationsstraat. Daardoor wordt het centrum nog aantrekkelijker met voldoende rust en uitstraling. Aantrekkelijk voor ondernemers, winkelend publiek en toeristen. Deze aantrekkelijkheid, aangevuld met sfeer bevorderende (kleine) evenementen, zijn wezenlijk van belang voor de dynamiek in het centrum. Juist ook om als ondernemers in te kunnen spelen op het veranderend consumentengedrag doordat mensen steeds meer en vaker producten online kopen in plaats van bij fysieke winkels. De coronacrisis heeft deze ontwikkeling versterkt. Om de situatie te verbeteren moeten ook de verkeersintensiteit en de parkeerdruk, en de leegstand in de winkelstraat worden aangepakt.

De vraag om winkels ook op de zondagen open te stellen voor winkelend publiek neemt toe. Uit koopstromenonderzoeken blijkt dat de zondag voor steeds meer inwoners uit Ermelo een dag is om in gemeenten te gaan winkelen waar de winkels wel open zijn. Dit heeft als gevolg dat omzet weglekt naar winkels in die gemeenten.

Programmapunten

- CDA Ermelo wil dat de gemeente werk blijft maken van een sterk en aantrekkelijk centrum in samenwerking met de winkeliers, vastgoedbedrijven en ontwikkelaars en De Nieuwe winkelstraat. Om de verkeersintensiteit en drukte in het gebied te verkleinen, willen wij dat het centrum autoluw wordt gemaakt. Als eerste stap moet het kernwinkelgebied worden uitgebreid richting het station. Concreet dient het stuk Stationsstraat tussen de Immanuelkerk en het winkelgebied een autoluw gedeelte worden, door het aan te duiden als kernwinkelgebied. Daarbij dient het parkeren op het Raadhuisplein mogelijk te blijven.
- Het CDA zal bevorderen dat in de openbare ruimte openbare aangepaste toiletvoorzieningen worden aangebracht.
- Het CDA zal bevorderen dat de toegankelijkheid van winkels ook voor mensen met een beperking maximaal is.
- De leegstand in de winkelstraat moet minder worden. Dat kan op allerlei manieren. De gemeente moet winkeliers in de periferie verleiden tot verhuizing naar de winkelstraat. Ook moet bedrijvigheid anders dan winkeliers gestimuleerd worden zich aldaar vestigen. Mogelijk kunnen diverse panden ook worden aangewend als tijdelijke woning, bijvoorbeeld voor jongeren. CDA Ermelo wil dat de gemeente een projectplan opstelt en uitvoert, in samenwerking met private partijen, om deze beweging te laten plaatsvinden.
- CDA Ermelo is tegen de openstelling van winkels op zondag. Het bewaren van rust op de zondag, kleine ondernemers een gezond en sociaal leven te laten behouden en hun concurrentiepositie in Ermelo te beschermen zijn daarvoor de voornaamste redenen.

5. Na de coronacrisis

Huidige situatie

De coronacrisis heeft op veel ondernemers een grote impact. Op dit moment is de crisis nog niet voorbij, en wat de gevolgen op middellange termijn precies zullen zijn is nog onduidelijk. Het algemeen belang dat in het gedrang raakt is de vitaliteit van het centrum in de aanwezigheid van bijvoorbeeld winkels en horeca. Ondernemers verwachten van de gemeente dat actief wordt meegedacht in het oplossen van problemen in geval van crises.

Programmapunt

Hoewel de gemeente op veel zaken weinig invloed kan uitoefenen is het ook duidelijk dat de gemeente een faciliterende rol invult op de terreinen waar het wel invloed heeft: belastingen en vergunningen. We willen dat de gemeente terughoudendheid en flexibiliteit toont bij het innen van belastingen. Ook willen we dat de gemeente ruimhartig meedenkt in het bereiken van oplossingen en in het verstrekken van vergunningen voor evenementen en creatieve ideeën. Van de gemeente wordt ook hierbij een houding verwacht van dienstbaarheid; niet het naleven van de regels voert te boventoon, maar juist het 'als partners' oplossingen bereiken.

6. Werkgelegenheid

Huidige situatie

Ermelo kent een lage werkloosheid maar ook een betrekkelijk lage arbeidsparticipatie. Er werken veel mensen in de collectieve sector: in de zorg en bij overheid, vooral bij defensie. Van de werkenden is het aandeel hoger opgeleiden relatief laag. De leeftijdsopbouw laat zien dat de gemiddelde leeftijd relatief hoog is; het aandeel ouderen is vrij hoog, het aandeel jongeren is nogal laag. De verhoudingen bij zowel leeftijdsopbouw als opleidingsverdeling zijn uit balans. Voor de toekomst vraagt dit aandacht.

Vanwege de beperkte beschikbaarheid van woonruimte voor jongeren vindt een gestage uitstroom van jongeren plaats. Vanwege de beperkte beschikbaarheid van bedrijfsruimte is voornamelijk ruimte beschikbaar voor zakelijke dienstverlening.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat de gemeente op actieve wijze bedrijven aantrekt om zich te vestigen in Ermelo, met name in sectoren die zowel hoger gekwalificeerd personeel aantrekken als in sectoren die een weinig beslag doen op ruimte op bedrijventerreinen. Sectoren die goed in dat plaatje passen zijn sectoren met veel groei en innovatie zoals de ICT en maakindustrie.

7. Corona en Regionale Mobiliteitsteam (RMT)

Huidige situatie

Tijdens de corona pandemie zijn bedrijven van Rijksweg gestuurd met financiële maatregelen als TOZO en NOW. Na het beëindigen van deze steunmaatregelen zijn op de arbeidsmarkt nogal wat ontwikkelingen gaande, waaruit een mismatch blijkt in vraag en aanbod. Er zijn sectoren waar een groot tekort is aan medewerkers en de vraag naar medewerkers groot is, maar niet beantwoord kan worden. Deze onbalans in vraag en aanbod naar medewerkers is verschillende sectoren is zorgwekkend.

Om dat probleem aan te pakken heeft het Rijk 35 regionale mobiliteitsteams ingesteld voor mensen die door corona hun werk of inkomen zijn kwijtgeraakt of dreigen kwijt te raken en extra ondersteuning nodig hebben om ander werk te vinden. Dit gaat over aanvullende ondersteuning van mensen met maatwerk ten aanzien van scholing en praktijkleren. Het gaat bijvoorbeeld om het organiseren van opleidingstrajecten voor deze mensen, maar ook om bedrijven te ondersteunen die medewerkers zoeken. Dit kan met een passende dienstverlening die bestaat uit extra begeleiding en waar nodig loopbaanadvies, (om)scholing, scholing via praktijkleren in het MBO en hulp bij schulden.

Voor Ermelo geldt het Regionaal Mobiliteitsteam Stedendriehoek en Noordwest Veluwe. Hierin werken de Rijksoverheid, de gemeente, het UWV, SBB (samenwerkingsorganisatie Beroepsopleidingen Bedrijfsleven), werkgeversorganisaties, vakbonden en onderwijsinstellingen samen in een arbeidsmarktregio. Daarmee worden ook bedrijven en sectoren geholpen om hun personeel van werk naar werk te begeleiden.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat de gemeente actief inzet en samenwerkt binnen het Regionaal Mobiliteitsteam om deze extra dienstverlening op maat voor mensen te realiseren. Het gaat erom dat zicht wordt gekregen op de mensen die ten gevolge van corona buiten hun oorzaak hun baan hebben verloren, of dreigen te verliezen. En dat mensen die extra steun nodig hebben, dat ook ontvangen, zodat ze via het Mobiliteitsteam geholpen kunnen worden om nieuw werk te vinden. Samenhangend daarmee wil CDA Ermelo ook dat concreet zicht wordt gekregen op bedrijven die een personeelsvraag hebben die niet of moeizaam is in te vullen, om vervolgens onder meer via het Regionaal Mobiliteitsteam een meer evenwichtige match op de arbeidsmarkt te kunnen realiseren.

Dienstbare en beschermende overheid: Veiligheid en openbare orde

Visie

Mensen moeten zich thuis en op straat in ons dorp beschermd en geborgen voelen. Een veilige gemeente vraagt om stevige maatregelen. Geen woorden maar daden. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving, zoals ondermijning en woninginbraken. Maar ook op verkeersoverlast, veilige schoolomgeving, openbare ruimte, digitale cybercrime, instellingen en organisaties. Daarbij speelt consequente en handhaving van de openbare orde, veiligheid en ook op het gebied van de ruimtelijke ordening een belangrijke rol.

Aanpak van ondermijnende criminaliteit beperkt zich niet tot uitsluitend taken van politie en Openbaar Ministerie, maar moet in een bredere context worden gezien dan alleen de georganiseerde criminaliteit. Het gaat ook over ondermijning van de democratische rechtsorde in ruimere zin, over vermenging van ondermijning in politieke zin. Uit oogpunt van voorkomen is beter dan genezen is aandacht voor een integrale aanpak noodzakelijk.

1. Buurtpreventie en wijkagent

Huidige situatie

In Ermelo is sprake van een toename van het aantal gepleegde misdrijven, in 2020 ten opzichte van 2019. Daarbij speelt ook dat het aantal misdrijven dat is opgehelderd is afgenomen. Ruim 1/3 van de misdrijven zijn opgehelderd in deze periode.

In toenemende mate wordt in het kader van buurtpreventie gebruik gemaakt van Facebook en WhatsApp door het plaatsen van borden. De vraag is echter of hiermee wel voldoende rekening wordt gehouden met de veiligheid- en privacyregels.

We waarderen de rol van de wijkagent. Deze functie is van wezenlijk belang voor bevorderen van een goede veilige leefkwaliteit in de wijken en buurten. Regelmatig bereiken ons signalen dat de zichtbaarheid van de wijkagent nogal eens te wensen overlaat.

Programmapunten

- CDA Ermelo stimuleert initiatieven van inwoners in het kader van veiligheid, zoals buurtpreventie onder meer door gebruik van sociale media en zichtbare borden. Een aandachtspunt is te onderzoeken of een alternatief en open source en non-profit messenger systeem realiseerbaar is, waarbij wel rekening wordt gehouden met de privacy- en veiligheidsregels.
- Het CDA is voor uitbreiding van het aantal wijkagenten. De rol van de van de Boa's wordt gewaardeerd als ogen en oren van de wijken en buurten. Zie dienen ook daadwerkelijk aanwezig, zichtbaar en benaderbaar zijn.

2. Ondernijnde criminaliteit

Huidige situatie

Ondernijning is criminaliteit die de bovenwereld met de onderwereld vermengt en dat tast onze rechtstaat aan. Drugsdumpingen in een bos, mensen die onder bedreiging of chantage een zolder of een schuur moeten afstaan voor illegale hennepplantage of drugslab. In welke mate dit in Ermelo plaatsvindt onttrekt zich grotendeels aan het oog.

Aanpak van ondernijnde criminaliteit is geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Effectieve aanpak vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft.

Programmapunt

CDA Ermelo wil dat de gemeente samen met de politie, Belastingdienst en andere organisaties optrekt om ondernijning tegen te gaan. We willen dat inwoners signalen van ondernijning anoniem kunnen melden. Ook willen wij dat onze inwoners voorlichting krijgen over ondernijning.

3. Cybercrime en phishing

Huidige situatie

Cybercrime is een bedreiging die steeds meer toeneemt, evenals phishing en malware. Met deze vormen van gedigitaliseerde criminaliteit worden gemeenten en inwoners gehackt met onder andere financiële gevolgen en eisen om losgeld. De methoden om mensen te verleiden via mails en sociale media in te gaan op criminele verleidingen worden steeds geraffineerder. Deze fenomenen verspreiden zich in toenemende mate en maken steeds meer slachtoffers. Ook gemeenten worden in toenemende mate slachtoffer van cyberaanvallen. Gelukkig blijkt ons samenwerkingsverband Meerinzicht tot nu toe goed in staat om aanvallen van criminelen te trotseren, echte waakzaamheid en anticiperen blijkt noodzakelijk.

Programmapunt

CDA Ermelo is voor het nemen van doeltreffende maatregelen tegen gedigitaliseerde criminaliteit, zoals cybercrime, phishing en malware. Informatiebeveiliging en bewustwording dient hoog op de agenda te staan evenals oefeningen om met cybercrime-aanvallen om te gaan en aan te pakken.

Dienstbare en beschermende overheid: Bestuur

Visie

De overheid is er niet voor zichzelf. Zij dient de samenleving en is er vanwege de impliciete afspraken die tussen Inwoners van een samenleving zijn bepaald of zijn ontstaan. In die afspraken geven Inwoners een deel van hun vrijheid op om de samenleving als geheel te laten functioneren onder één bestuur.

Een betrouwbare overheid is daarmee een dienstbare overheid.

Het vertrouwen in dit ene bestuur is niet vanzelfsprekend. Als de overheid bestuurt op basis van principes die niet meer overeenstemmen met (nieuwe) impliciete afspraken, lijkt de overheid de samenleving niet te dienen. Als de overheid bestuurt op basis van impliciete (of expliciete) afspraken tussen bepaalde (groepen) Inwoners, voelen andere Inwoners zich geen onderdeel van dit sociaal contract.

Een betrouwbare overheid is daarmee ook een rechtvaardige overheid.

Het begrip dienstbaarheid in de context van een lokale overheid laat zich vertalen naar de volgende begrippen: bereikbaar, toegankelijk, meedenkend, vertrouwend.

Het begrip rechtvaardig laat zich in de context van een lokale overheid vertalen naar de volgende begrippen: zuiver, transparant, eerlijk, solidair.

1. Participatie en toegankelijkheid

Huidige situatie

Lokaal bestuur is voor veel Inwoners van Ermelo een 'ver van mijn bed show'. Politieke processen en besluitvorming zijn lastig te volgen en worden vaak slechts relevant wanneer de directe en particuliere belangen van inwoners of groepen inwoners worden geraakt.

Programmapunt

- De gemeente heeft een verantwoordelijkheid om in een nauwe samenwerking met haar Inwoners te opereren. Vanuit de overheid houdt dit in dat de inwoner zoveel mogelijk gelegenheid krijgt om mee te denken en mee te doen. Participatie en inspraak zijn geen uitzonderingen of lastige hobbels, maar een wezenlijk onderdeel van een zuiver democratisch proces. Vanuit het perspectief van de inwoner betekent dit ruimte en vrijheid voor individueel of collectief initiatief.
- Het CDA Ermelo staat voor een overheid die participatie van inwoners van fundamenteel belang vindt. Wijk- en buurtverenigingen, belangengroepen, stichtingen zijn voor de overheid samenwerkingspartners.
- Wij willen ruimte geven aan Collectief Particulier opdrachtgeverschap.
- Het recht om uit te dagen (Right to Challenge) blijft bestaan binnen de gemeente Ermelo en wordt toegejuicht.
- Het CDA stelt in het licht hiervan hoge eisen aan de toegankelijkheid van de overheid, haar vertegenwoordigers, haar gebouwen, haar dienstverlening en haar informatie. Iedereen die wil, moet kunnen meedoen op een passende wijze.
- Het CDA Ermelo wil dat de inwoners en ondernemers meekunnen denken en doen in het beleid van de gemeente. Vooraf moet duidelijk zijn waar dit wel of niet kan. Wanneer gekozen wordt voor een participatieproces dan vinden wij het van essentieel belang dat er geluisterd wordt naar

de inbreng van inwoners en ondernemers en dat die ook transparant gewogen wordt. Het liefst trekken gemeente en inwoners samen op in het vormgeven van beleid.

- Informatie van de gemeente Ermelo moet laagdrempelig en duidelijk te zijn. Website, gebouwen en andere zaken die voor iedere Ermeloër toegankelijk te zijn.
- Wij willen nieuwe vormen van participatie verkennen en invoeren. Te denken valt aan burgerfora en burgerpanels. Zij bieden de raad de kans op nieuwe informatie en inzichten.
- Op alle beleidsvelden van de gemeente zijn de uitgangspunten van de 'inclusieve samenleving' maatgevend. Het adagium 'iedereen kan meedoen' stelt grote eisen aan de inrichting van de samenleving en de aard en omvang van de voorzieningen.
- CDA Ermelo wil een efficiënt werkende organisatie. Met 100% transparantie over kosten arbeid. Belangrijke voorwaarde en tegelijkertijd doelstelling is meer doen met minder.

2. Betrouwbaarheid

Huidige situatie

Het is een understatement te zeggen dat lokaal bestuur onder druk staat: het vertrek van een burgemeester, de aan zichzelf opgelegde zelfreflectie in de Gemeenteraad en de aandacht voor langlopende dossiers. Het zijn maar een paar voorbeelden. Ook zijn er minder voor de hand liggende oorzaken waardoor betrouwbaar lokaal bestuur kwetsbaar kan zijn. Grote vraagstukken kunnen moeilijk lokaal worden opgelost, zoals energie, wonen, zorg. En ondermijning is een gevoelig thema voor lokale politiek, ook in Ermelo.

Programmapunten

- Het komt aan op een betrouwbare overheid. De overheid is betrouwbaar door dienstbaar en rechtvaardig te zijn. Daarnaast is ze betrouwbaar als ze vertrouwen geeft. De lokale overheid gaat in haar relatie tot inwoners uit van vertrouwen en niet van wantrouwen. Het zijn de inwoners die de samenleving maken, dus is de grondhouding van de gemeente niet "Nee, tenzij...", maar "Ja, mits...". Dit haakt aan op het vorige programmapunt van participatie en zegt dat ideeën, initiatieven en betrokkenheid van inwoners niet lastig of vervelend zijn, maar bij uitstek symptomen van een goed functionerende lokale democratie. Het is een houding.
- Van de overheid mag verwacht worden dat zij het "mits" goed definieert. Wat zijn de kaders waarbinnen vrijheid van Inwoners optimaal tot uitdrukking kan komen. Deze kaders worden gedefinieerd door de grondtonen van het CDA: gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit, gerechtigheid en rentmeesterschap.
- Tenslotte moet hier iets gezegd worden over de kwaliteit van de lokale overheid, bestuurlijk en controlerend. Hierin heeft het lokale politieke systeem de verantwoordelijkheid om door middel van kritische zelfreflectie te ontwikkelen. Concreet denkt het CDA Ermelo aan een stap op de volgende thema's: een raadsakkoord, zoals hierna is uitgewerkt, expert panels op vraagstukken waar grote deskundigheid vereist wordt, de mogelijkheid van externe wethouders.
- Ook is regionale samenwerking belangrijk. Het CDA Ermelo gaat niet uit van navelstaarderij, maar staat voor "samen is beter": de samenwerking met Harderwijk en Zeewolde in Meerinzicht, samenwerking met de gemeente Putten, regionale samenwerking rondom jeugdzorg en regionale aanpak op thema's als bedrijventerreinen, woningbouw en duurzaamheid. Op al deze regionale lijnen zet het CDA Ermelo stimulerend in.

3. Belangenbehartiger met oog voor de meest kwetsbare inwoners.

Huidige situatie

Een grote groep mensen in onze maatschappij heeft zich prima gered in een liberaal klimaat met haar focus op zelfredzaamheid. Het is wel volstrekt helder dat niet iedereen in dit model mee kan komen. Vanwege ouderdom, lichamelijk beperking, taalachterstand, psychische aandoening of andere oorzaken, zijn er inwoners die het niet redden om de liberale modelburger te zijn. Hier ligt een belangrijke taak voor de overheid.

Als zij werkelijk rechtvaardig is, beschermt ze in de samenleving juist de belangen van hen die niet voor zichzelf kunnen opkomen. Daarvoor eist zij dus van haar Inwoners solidariteit. Als mondige Inwoners hun eigen particuliere belangen willen laten prevaleren boven fundamentele en primaire behoeften van medemensen, stelt het CDA Ermelo zich een overheid voor die daar een grens trekt. Daar waar mensen het recht op wonen, werk en fatsoenlijk levensonderhoud wordt ontzegd, grijpt de overheid in. Zelf geeft zij daarin het goede voorbeeld! Zij is zich terdege bewust van haar eigen machtspositie ten opzichte van inwoners.

Dit uit zich in een gemeente die bij elk vraagstuk en elk thema onderzoekt: hoe worden de meest kwetsbaren en de minst gehoorde, hierdoor geraakt?

Concreet staat het CDA Ermelo daarmee voor sterke integratie tussen sociale lagen van de bevolking. De verplichting tot bouw van sociale huur is geen vervelende formele eis, maar een fundamentele samenlevingsvisie: de integratie van zorg en wonen, van ondernemerschap en zorg, van mensen met en zonder migratieachtergrond.

Programmapunten

- Het CDA Ermelo zet in op een goed toegankelijke gemeente: het mag niet zo zijn dat iemand vanwege een beperking niet kan participeren. Deze toegankelijkheid kenmerkt zich op drie gebieden: fysieke toegankelijkheid, informatie toegankelijkheid en sociale toegankelijkheid.
- Het CDA Ermelo staat voor inwonerparticipatie en -betrokkenheid: in alle wijken wordt het opzetten van wijk- en buurtverenigingen gestimuleerd. Zij zijn een volwaardige gesprekspartner voor de gemeente.
- Het CDA Ermelo zet in op een verdergaande integratie tussen verschillende sociale groepen van de bevolking van Ermelo.

4. Raadsakkoord

Huidige situatie

De afgelopen periode was voor het gemeentebestuur een woelige periode. In de media werd gesproken over een bestuurscrisis en in die toestand vertrok de burgemeester. Als effect treedt op dat het vertrouwen in het gemeentebestuur afneemt. En dat in een periode waarin juist belangrijke en grote keuzes gemaakt moeten worden, zoals over grootschaliger bouw van woningen, nieuwe ruimte voor ondernemen, de energietransitie en financiering van de jeugdzorg. Het is onvoldoende dat binnen de gemeentepolitiek slechts wordt gereflecteerd op hetgeen gebeurd is. Er zal echt een andere manier van werken moeten worden ingezet. Een andere werkwijze is nodig om de grote thema's binnen de gemeenschap op een breed gedragen wijze te verwezenlijken. En dat moet starten door als Raad een nieuwe afspraak te maken hoe politiek bedreven wordt, en over hoe de onderlinge politieke meningsverschillen een plek krijgen waar ze tot hun recht komen.

Programmapunt

- CDA Ermelo is er voorstander van dat de komende raadsperiode wordt gewerkt met een raadsakkoord of raadsbreed programma. Hiermee kunnen het College en de Raad bij het sluiten van akkoorden het draagvlak voor hun bestuur en beleid verbeteren. De kern hierin is politieke samenwerking door het uitzetten van een gemeenschappelijke koers als gemeenteraad. Hierin schuilt de wens om meer gezamenlijk op te trekken, en niet vooral of uitsluitend langs de lijnen van coalitie versus oppositie. Hierin speelt zowel de coalitie als de oppositie een constructieve rol. Deze werkwijze kenmerkt zich door na de verkiezingen het op thema's eens worden over waaraan gewerkt moet worden en wat de globale richting is. En dat met alle fracties, ongeacht men in het College zal plaatsnemen. Pas daarna worden wethouders geschikte gezocht bij de agenda die voorligt. Dat zouden eventueel professionele, niet partijgebonden wethouders kunnen zijn. Vervolgens is het aan het College om met beleidsvoorstellen te komen waarvoor meerderheid verkregen moet worden. Het nieuwe college wordt in deze werkwijze gevraagd om het raadsprogramma nader uit te werken in een uitvoeringsprogramma dat vervolgens ter vaststelling aan de raad zal worden aangeboden. De kans op grotere gedragenheid is evident. In de regel gaat de vorming van een coalitie met deze werkwijze snel.
- Tijdens de raadsperiode wordt een zo groot mogelijke meerderheid gezocht en op de geschilpunten mag er afwijkend worden gestemd zodat er wisselende meerderheden ontstaan. Het biedt ook een uitgelezen kans om niet alles in het coalitieakkoord in detail vast te leggen, maar om tijdens de raadsperiode juist anderen te betrekken in de vorming van het beleid en het uitvoeringsprogramma, zoals de direct belanghebbenden bij het onderwerp, zowel individuen, ondernemingen als belangengroepen.

Dienstbare en beschermende overheid: Gemeentelijke financiën

Visie

We willen dat de gemeente als een goede rentmeester met haar geld omgaat en gezond investeert. Uit het oogpunt van goed rentemeesterschap is duurzaam omgaan met de financiële middelen die voorhanden noodzakelijk. Onze uitgangspunten voor het financieel beleid zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie, gematigde lokale lasten en een financiële houdbaarheid op lange termijn.

Ermelo wil een begroting die *generatieproof* is. Toekomstige generaties willen we niet opzadelen met extra lasten ten gevolge van grote investeringen waar geen draagvlak voor is in de Ermelose samenleving.

CDA Ermelo wil in principe dat de gemeente alleen Rijksinkomsten inzet voor taken die we van de Rijksoverheid krijgen. Wij willen niet dat we onze zorgplicht-taken voor onze inwoners verwaarlozen door investeringen in andere landelijke doelstellingen (zoals duurzaamheid) zonder adequate financiering vanuit het Rijk.

1. Sluitende meerjarenbegroting

Huidige situatie

De afgelopen jaren heeft de gemeente fors de lasten voor de inwoners verhoogd om de uitgaven te kunnen dekken. Uitgaven die te maken hebben met een hoog ambitieniveau en majeure projecten, zoals het nieuwe sportcomplex inclusief zwembad, verbouwing van het gemeentehuis en van de Dialoog. Er staat grote druk op de financiële positie van de gemeente.

De coronacrisis laat ook zijn sporen na. Wat de impact zal zijn voor Ermelo is thans nog niet duidelijk. Daardoor is nu nog niet te overzien wat de gevolgen zijn in financieel opzicht. Echter, hiermee zal terdege rekening mee gehouden moeten worden.

Daarbij speelt ook de ontwikkelingen van het Gemeentefonds. Ermelo dreigt een van de gemeenten te zijn waar de klappen gaan vallen: minder inkomsten van het Rijk via dit fonds naar de gemeente. Belangrijk is de vraag wat we als gemeente de komende vier jaren willen bereiken en wat te doen met de lastendruk voor de inwoners en de bedrijven in relatie tot het voorzieningenniveau. Ook de financiële druk in het sociale domein baart zorgen. Het Rijk hevelt taken over naar de gemeenten, echter met onvoldoende financiële middelen. Een belangrijk aandachtspunt zal zijn het volume en de prijsontwikkelingen. Met name in de jeugdzorg is het probleem groot.

Programmapunten

- Een gezonde financiële positie van de Gemeente Ermelo vereist een sluitende meerjarenbegroting. De structurele lasten dienen gedekt te worden door structurele inkomsten en de incidentele lasten of investeringen moeten goed opgevangen worden via reserves of via afschrijven op de begroting.
- Van wezenlijk belang is dat er een duidelijker beeld gaat ontstaan op lasten die de komende jaren op ons als gemeente afkomen om ook op langere termijn sluitende begrotingen te kunnen realiseren in samenhang met wat we als gemeente de komende vier jaar financieel willen bereiken in relatie tot de lastendruk van inwoners en bedrijven.
- Het voorzieningenniveau dient de komende jaren te worden aangepast op wat Ermelo financieel kan dragen: minder inkomsten betekent minder voorzieningen. Snijden in lasten mag echter niet

leiden tot een kille sanering. Een goede balans blijft noodzakelijk met investeringen die direct ten goede komen aan de inwoners en ondernemingen, aan de kwaliteit van de samenleving.

- De onroerendzaakbelasting (OZB) willen we niet verhogen om uitvoering nieuw beleid te financieren. Verhoging van de ozb zetten we in principe alleen in als laatste mogelijkheid om de begroting sluitend te krijgen.

2. Investeringen op langere termijn lokaal en regionaal

Huidige situatie

Op terreinen van onder meer economie, toerisme en recreatie, duurzaamheid, ruimte, regionale bereikbaarheid – mobiliteit, cultuur en sport, wonen en de kwaliteit van de openbare ruimte vindt in regionaal verband met de gemeenten Harderwijk, Zeewolde en Putten overleg plaats over een regionaal gebiedsagenda. In deze agenda worden nogal wat thema's opgenomen met veel ambities op kortere en langere termijn, om als regio sterker voor de dag te komen voor de inwoners van de deelnemende gemeenten. Regionale samenwerking vindt vooral plaats in Meerinzicht verschillende andere zogenoemde gemeenschappelijke regelingen, zoals bijvoorbeeld de Veiligheidsregio (VNOG) en de Omgevingsdienst (ODNV).

Programmapunten

- Opstellen en verder vormgeven van een regionale investeringsagenda met een visie op de regionale samenwerking, dus op het wat en waarom, en op de desbetreffende thema's met een kostendekkend programma, met als uitgangspunt wat in de eerste plaats noodzakelijk is voor Ermelo.
- Programma's die hieruit voortvloeien zullen qua investering financieel gedekt moeten worden in een sluitende meerjarenbegroting, zo mogelijk aangevuld met provinciale en/of Rijksgelden. Vindt die dekking niet kostendekkend plaats, dan zullen keuzes gemaakt moeten worden om wel tot een goede balans van inkomsten en uitgaven te komen in samenhang met een redelijke lastendruk voor inwoners en bedrijven.

0-0-0-0-0